

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Της φοιτήτριας

ΚΙΟΛΕ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
Α.Μ. 121/03

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ:

« ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ – ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ »

Εποπτεύων Καθηγητής:
ΚΥΡΜΙΖΟΓΛΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2008

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Της φοιτήτριας

**ΚΙΟΛΕ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
Α.Μ. 121/03**

**ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ:
« ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ – ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ »**

**Εποπτεύων Καθηγητής:
ΚΥΡΜΙΖΟΓΛΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΣ**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2008

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Οργάνωση των κρατών Ελλάδας – Ολλανδίας.....	3
1.1 Ελλάδα.....	3
1.2 Ολλανδία	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Κάτω Χώρες – Ολλανδία.....	5
2.1 Β' βαθμού.....	5
2.2 Α' βαθμού.....	6
2.3 Ολλανδικές Αντίλλες.....	7
2.4 Αρούμπα.....	8
2.5 Επαρχίες.....	8
2.5.1 Drenthe	9
2.5.2 Flevoland.....	10
2.5.3 Friesland.....	11
2.5.4 Gelderland.....	12
2.5.5 Groningen.....	13
2.5.6 Limburg	14
2.5.7 Noord-Brabant.....	15
2.5.8 Noord-Holland.....	17
2.5.9 Overijssel	18
2.5.10 Zuid-Holland.....	20
2.5.11 Utrecht.....	22
2.5.12 Zeeland	23
2.6 Χρηματοδότηση.....	25
2.6.1 Οι ολλανδικοί δήμοι: ομοιομορφία στις ειδικότητες, ποικιλία στις δαπάνες.....	26
2.6.2 Ίσο επίπεδο υπηρεσιών, αυτονομίας και διοικητικής αποκέντρωσης.....	26
2.6.3 Η οικονομική κατανομή με έναν κεντρικό ρόλο για το δημοτικό κεφάλαιο- γενικές επιχορηγήσεις, συγκεκριμένες επιχορηγήσεις και αυτόνομο εισόδημα των δήμων.....	27
- 2.6.4 Δημοτικό κεφάλαιο και γενικές επιχορηγήσεις	27
2.6.5 Συγκεκριμένες επιχορηγήσεις.....	27
2.6.6 Αυτόνομα δημοτικά εισοδήματα.....	28
2.6.7 Τα αποτελέσματα της κατανομής των γενικών επιχορηγήσεων στα διαφορετικά είδη δήμων	28
2.6.8 Εμπειρία στη δεκαετία του '90	28
2.6.9 Απάντηση στις παρατηρηθείσες ανεπάρκειες	29
2.6.10 Η επιλογή για μια νέα μέθοδο	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Ελλάδα.....	31
3.1 Νόμος 2539/1997.....	32
3.2 Α' βαθμού.....	32
3.3 Β' βαθμού	33
3.4 Περιφέρειες.....	35
3.4.1 Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης.....	37
3.4.2 Περιφέρεια Κεντρική Μακεδονίας.....	38
3.4.3 Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας.....	39

3.4.4 Περιφέρεια Ηπείρου.....	40
3.4.5 Περιφέρεια Θεσσαλίας.....	42
3.4.6 Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.....	43
3.4.7 Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.....	45
3.4.8 Περιφέρεια Αττικής.....	46
3.4.9 Περιφέρεια Πελοποννήσου.....	48
3.4.10 Περιφέρεια Ιόνιων Νήσων.....	48
3.4.11 Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου.....	49
3.4.12 Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.....	50
3.4.13 Περιφέρεια Κρήτης.....	52
3.5 Χρηματοδότηση.....	54
3.5.1 Κρατικές Επιχορηγήσεις.....	54
3.5.2 Δανεισμός.....	55
3.5.3 Επιχειρηματική Δραστηριότητα.....	55
3.5.4 Παρουσίαση του Προγράμματος «Θησέας»	
Ένα αναπτυξιακό εργαλείο στην υπηρεσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	55
3.5.5 Κριτήρια κατανομής των πόρων του «Θησέας».....	56
3.5.6 Κριτήρια επιλεξιμότητας για τη χρηματοδότηση των δήμων και κοινοτήτων της χώρας από το πρόγραμμα «Θησέας».....	56
3.5.7 Η διαδικασία προένταξης και ένταξης έργων στο πρόγραμμα «Θησέας».....	56
3.5.8 Οι καινοτομίες του προγράμματος «Θησέας».....	57
Συμπεράσματα.....	59
 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	 61

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Εισαγωγή

Οργάνωση των κρατών Ελλάδας – Ολλανδίας

Μέσα από την ιστορική εξέλιξη των δύο χωρών αντίστοιχα δημιουργήθηκε η ανάγκη για ανασυγκρότηση και ανόρθωση των οικονομιών τους σε συνδυασμό με τις επικρατούσες για την εποχή αντιλήψεις.

Η ανάγκη αυτή οδήγησε στην επιλογή ενός προτύπου ανάπτυξης το οποίο βασίζεται στο σχεδιασμό των πολιτικών των δύο χωρών αντίστοιχα.

❖ 1.1 Ελλάδα

Όσον αφορά την χώρα της Ελλάδος, η διοικητική οργάνωση διαμορφώθηκε ανά τους αιώνες από την συγκρότηση των αρχαίων πόλεων ή των πόλεων που διαμορφώθηκαν στα τέλη του Μεσσαίωνα, καταλήγοντας στην διαίρεση της ελληνικής επικράτειας σε διοικητικές περιφέρειες.

Η ανάγκη για δημιουργία μιας ενιαίας διοικητικής μονάδας με αρμοδιότητες σχεδιασμού, συντονισμού και εφαρμογής των πολιτικών για οικονομική – κοινωνική – πολιτική ανάπτυξη ήταν επιτακτική.

Απόρρεια της ανάγκης αυτής ήταν η καθιέρωση των περιφερειών έχοντας την δυνατότητα παροχής περιφερειακών υπηρεσιών που εδρεύουν σε πόλεις, εκτός της πρωτεύουσας και άλλων μεγάλων πόλεων, καθώς και σε κωμοπόλεις και χωριά της επικρατείας.

Σε περαιτέρω διοικητική οργάνωση οι περιφέρειες διαιρούνται σε διοικητικές περιοχές που αποκαλούνται «Νομοί».

Από πολύ νωρίς η χώρα διαιρέθηκε σε νομούς με το διάταγμα (νόμο) της 24^{ης} Απριλίου 1833.

Οι πρώτοι ελληνικοί νομοί ήταν οι δέκα ακόλουθοι: Αττικής και Βοιωτίας, Ευβοίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας, Ακαρνανίας και Αιτωλίας, Αργολίδας και Κορινθίας, Αχαΐας και Ήλιδας, Αρκαδίας, Μεσσηνίας, Λακωνίας, Κυκλάδων.

Κάθε νομός ήταν χωρισμένος σε μικρότερες διοικητικές περιοχές, τις επαρχίες.

Στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα το φαινόμενο της απόστασης των τοπικών υποθέσεων από τα όργανα της κεντρικής διοίκησης οδήγησε στην θέσπιση τοπικών κοινοτήτων που διοικούσαν από τους «Γέροντες».

Ωστόσο, στις 27 Δεκεμβρίου 1833 καταργήθηκε ο θεσμός των κοινοτήτων και ιδρύθηκαν στην θέση τους οι δήμοι.

Οι δήμοι είχαν την μορφή οργανισμών αυτοδιοίκησης που αποτελούνταν από ένα κεφαλοχώρι και της γύρω κοινότητες, δηλαδή από ένα τμήμα της επαρχίας ή ολόκληρη η επαρχία.

Σήμερα, η ελληνική επικράτεια αποτελείται από 13 περιφέρειες και 51 νομούς, 900 δήμους και 133 κοινότητες.

Σημαντική ήταν η μείωση του αριθμού των κοινοτήτων με την εφαρμογή του προγράμματος «Ι. Καποδίστριας» με πρώτη εφαρμογή το 1999¹.

1 - Πηγή: Εγκυκλοπαίδεια «Κόσμος», Τόμος 28, Ελλάδα

❖ 1.2 Ολλανδία

Από την άλλη πλευρά, στη χώρα της Ολλανδίας η ιστορία της εφαρμογής της πολιτικής για ανασυγκρότηση αρχίζει ουσιαστικά μόνο κατά τον 8^ο αι. μ.Χ. οπότε η περιοχή περιλήφθηκε στην αυτοκρατορία του Καρλομάγνου.

Τη διάλυση της αυτοκρατορίας μετά το θάνατο του Καρλομάγνου ακολούθησε μία εποχή σύγχυσης αλλά στα τέλη του 9^{ου} αι. μ.Χ. η περιοχή οργανώθηκε σε μικρά κράτη φεουδαρχικού χαρακτήρα.

Έπειτα, η περιοχή αναπτύχθηκε σημαντικά από οικονομική – πολιτική άποψη οπότε άρχισαν οι εργασίες για την οργάνωση των μικρών κρατών.

Έκτοτε, οι εργασίες για την ανασυγκρότηση διεκόπηκαν λόγω θρησκευτικών ταραχών, διωγμών, εξεγέρσεων ενάντια στους εκάστοτε κατακτητές, Ισπανών, Γάλλων, Άγγλων που διεκδήκησαν την κυριαρχία της περιοχής.

Με την πάροδο των αιώνων οι επαρχίες της Ολλανδίας απελευθερώθηκαν και ανεξαρτητοποιήθηκαν και κατέληξαν στην σημερινή τους μορφή.

Η επιλογή και η εφαρμογή της πολιτικής που ακολουθήθηκε για την διοικητική συγκρότηση, θέσπιση θεσμών και δομών αντανακλούσε στις συνθήκες της εκάστοτε περιόδου καθώς επίσης και τις αντιλήψεις και προσδοκίες των κατακτητών της περιοχής.

Σήμερα, η Ολλανδία είναι υπό συνταγματική μοναρχία, ο πρωθυπουργός και η κυβέρνηση έχουν την εκτελεστική εξουσία ενώ η νομοθετική εξουσία ασκείται από δύο σώματα, την Άνω και την Κάτω Βουλή.

Από διοικητική άποψη, η χώρα διαιρείται σε 12 επαρχίες που αποτελούνται από τις ισάριθμες ιστορικές επαρχίες που ανεξαρτητοποιήθηκαν κατά τους αιώνες καθώς και από τα νέα εδάφη (πόλντερς) τα οποία προστέθηκαν με την χρήση τεχνητών μέσων στην εδαφική έκταση της χώρας.

Το σύστημα της διοικητικής διαίρεσης και η κατανομή των αρμοδιοτήτων στις διάφορες βαθμίδες διοίκησης διαφέρουν ανάλογα με το ιστορικό υπόβαθρο των δύο χωρών ωστόσο και οι δύο έχουν ενιαίο σύστημα διοίκησης.

Το πρότυπο σχεδιασμού ανασυγκρότησης που εφάρμοσαν οι δύο χώρες αντίστοιχα, εκτός από επιτυχή αποτελέσματα όπως για παράδειγμα η οικονομική ανάπτυξη που σημειώθηκε, είχε και εκρηκτικά προβλήματα που απαιτούσαν άμεσες και ριζικές λύσεις όπως για παράδειγμα ο γιγαντισμός των πόλεων και η σύγκρουση των αναγκών για ανάπτυξη των διοικητικών περιοχών των δύο χωρών.

Η ανάγκη για υιοθέτηση ενός άλλου προτύπου ανάπτυξης συνέβαλε στην μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από την κεντρική διοίκηση στην περιφέρεια, σε μονάδες Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή σε λοιπούς τοπικούς οργανισμούς με εξουσιοδότηση για την λήψη αποφάσεων σε θέματα τοπικής σημασίας.

Έτσι λοιπόν, παρατηρείται η δημιουργία δύο βαθμίδων αυτοδιοίκησης στις δύο χώρες, ωστόσο, η κατανομή των αρμοδιοτήτων στα επίπεδα αυτοδιοίκησης είναι διαφορετική λόγω διαφορετικών περιβαλλοντικών – οικονομικών – κοινωνικών κριτηρίων².

2 - Πηγή: Εγκυκλοπαίδεια «Κόσμος», Τόμος 20, Ολλανδία, σελ:225-234

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Κάτω Χώρες – Ολλανδία

Εισαγωγή

Η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών είναι βασισμένη στις αρχές της υπουργικής ευθύνης και της κοινοβουλευτικής κυβέρνησης³.

Η εθνική κυβέρνηση περιλαμβάνει τρία κύρια όργανα: το μονάρχη (ο οποίος είναι ο τιμητικός αρχηγός κράτους) το Συμβούλιο των Υπουργών, και τα κράτη - επαρχίες (στα ολλανδικά Staten) και τέλος υπάρχουν και οι τοπικές κυβερνήσεις.

Υπάρχουν δύο επίπεδα τοπικής κυβέρνησης στις Κάτω Χώρες, οι επαρχίες και οι δήμοι.

Ο μονάρχης και το Συμβούλιο των Υπουργών από κοινού καλούνται “Crown”(η βασίλισσα και το υπουργικό συμβούλιο).

❖ 2.1 Β'βαθμού

Τα διοικητικά τμήματα β'βαθμού είναι οι 12 επαρχίες⁴, κάθε μια κυβερνάται από τον τοπικά εκλεγμένο επαρχιακό συμβούλιο και από τον επαρχιακό ανώτερο υπάλληλο που διορίζεται από τα μέλη του επαρχιακού συμβουλίου.

Η επαρχία διευθύνεται τυπικά από τον Επίτροπο της Βασίλισσας που διορίζεται από την “Crown” (η βασίλισσα και το υπουργικό συμβούλιο).

Το επαρχιακό συμβούλιο (Provinciale Staten) έχει 63 έδρες, και διευθύνεται από έναν κυβερνήτη, τον Επίτροπο της Βασίλισσας.

Ενώ το επαρχιακό συμβούλιο εκλέγεται από τους κατοίκους, ο Επίτροπος της Βασίλισσας (κυβερνήτης) διορίζεται από τη βασίλισσα.

Τις καθημερινές υποθέσεις της επαρχίας φροντίζουν οι έπαρχοι (Staten), οι οποίοι διευθύνονται επίσης από τον Επίτροπο της Βασίλισσας (κυβερνήτης).

Ο Επίτροπος της Βασίλισσας (Commissaris van de Koning) εκτός από ο επικεφαλής μιας επαρχίας στις Κάτω Χώρες, είναι και πρόεδρος των Provinciale Staten (CP είναι το άμεσα εκλεγμένο επαρχιακό Κοινοβούλιο) και του Gedeputeerde Staten (GS είναι ο εκτελεστικός κλάδος), ωστόσο έχει μόνο το δικαίωμα να ψηφίσει στον εκτελεστικό κλάδο .

Στην ολλανδική επαρχία του Limbourg, ο Επίτροπος της Βασίλισσας αποκαλείται συνήθως «Gouverneur» (κυβερνήτης), όπως ισχύει και στο Βέλγιο.

Ομοίως, το «Provinciehuys» (αίθουσα επαρχιών) στο Μάαστριχτ αποκαλείται «Gouvernement» (κατοικία του κυβερνήτη).

Αυτή η τοπική συνήθεια προέκυψε από την ιδιαίτερη θέση της τρέχουσας επαρχίας στο δέκατο ένατο αιώνα.

Οι δώδεκα επαρχίες διαμορφώνουν τη σχέση της διοίκησης μεταξύ της κεντρικής κυβέρνησης και των δήμων.

Σε εθνικό και δημοτικό επίπεδο υπεύθυνοι είναι ο βασιλιάς και ο δήμαρχος αντίστοιχα, στο επαρχιακό επίπεδο είναι ο Επίτροπος της Βασίλισσας.

Οι Επίτροποι της βασίλισσας διαδραματίζουν έναν ρόλο μέσα στην επαρχιακή διοίκηση και είναι οι επίσημοι αντιπρόσωποι της κεντρικής κυβέρνησης στις επαρχίες.

3,4 – Πηγή: http://en.wikipedia.org/wiki/Administrative_divisions_of_the_Netherlands, <http://www3.provincies.nl/english/>, <http://www.statoids.com/unl.html>

Συντονίζουν τη διαχείριση και την πρόληψη καταστροφής και πληρούν τα καθήκοντά τους με επίσημες επισκέψεις στους δήμους στην περιοχή τους.

Κάθε επαρχία κυβερνάται από το Provinciale Staten (CP επαρχιακό συμβούλιο), τα μέλη του οποίου επιλέγουν στη συνέχεια το Gedeputeerde Staten (GS εκτελεστικός κλάδος).

Τα μέλη των επαρχιακών συμβουλίων εκλέγονται άμεσα κάθε τέσσερα έτη και μπορούν να συγκριθούν με τους υπουργούς.

Οι κύριοι στόχοι τους είναι να αποφασίσουν και να επιτηρήσουν τις πολιτικές που θα εφαρμοστούν από τον εκτελεστικό κλάδο (GS).

Κάθε μέλος του συμβουλίου διοργανώνει μια ψηφοφορία και οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών.

Τα μέλη του Συμβουλίου έχουν συνήθως μια συνηθισμένη εργασία ανεξάρτητη από το ρόλο τους ως μέλη και αναλαμβάνουν τα καθήκοντα των συμβουλίων τους στον ελεύθερο χρόνο τους καθώς επίσης λαμβάνουν ένα επίδομα συμμετοχής.

Αντίθετα, η ιδιότητα μέλους του εκτελεστικού κλάδου (GS) είναι μια πλήρους απασχόλησης εργασία.

Ο Επίτροπος της Βασίλισσας, όπως προναφέρθηκε, δεν εκλέγεται από τους κατοίκους της επαρχίας, αλλά διορίζεται από την “Crown” (οι υπουργοί, που προεδρεύονται από τη βασίλισσα), για μια περίοδο έξι ετών, τα οποία μπορούν βέβαια να επεκταθούν.

Ο Επίτροπος της Βασίλισσας μπορεί να απομακρυνθεί μόνο από την “Crown” (τη Βασίλισσα).

Όταν ένα κενό προκύπτει, το επαρχιακό συμβούλιο δίνει στον Υπουργό των Εσωτερικών Υποθέσεων ένα σχεδιάγραμμα του είδους υποψηφίου που θα επιθυμούσαν να καλύψει τη θέση για την εργασία αυτήν.

Αν και οι Επίτροποι της βασίλισσας είναι προεξέχοντα μέλη των σημαντικότερων εθνικών πολιτικών κομμάτων, οι ενέργειές τους αναμένονται να είναι πολιτικά αμερόληπτες.

❖ 2.2 Α' βαθμού

Όλες οι επαρχίες των Κάτω Χωρών διαιρούνται σε δήμους⁵, 443 (2007) και μεταξύ αυτών μπορούμε να διακρίνουμε: εκείνους που περιλαμβάνουν μια κύρια πόλη, την κωμόπολη ή το χωριό με το ίδιο όνομα με το δήμο, και ενδεχομένως μερικά πρόσθετα χωριά παραδείγματος χάριν η Ουτρέχτη, περιλαμβάνει την πόλη Ουτρέχτη και τα χωριά De Meern, Haarzuilens, Vleuten.

Εκείνοι οι δήμοι που περιλαμβάνουν διάφορα χωριά, κανένα με το όνομα του δήμου, όπως παραδείγματος χάριν το Albrandswaard, περιλαμβάνει τα χωριά Poortugaal και Rhooen.

Εκείνοι οι δήμοι με ένα διπλό όνομα, που περιλαμβάνουν δύο πόλεις ή δύο χωριά, παραδείγματος χάριν το Rijnsdorp-Nootdorp, περιλαμβάνει τα χωριά Rijnsdorp και Nootdorp.

Οι δήμοι που περιλαμβάνουν μια κύρια πόλη και πρόσθετα χωριά, όμως ο δήμος δεν ονομάζεται από αυτήν την πόλη παραδείγματος χάριν το Smallerland με κύρια πόλη το Drachten καθώς επίσης το Haarlemmermeer με κύρια πόλη το Hoofddorp.

Ο αριθμός των δήμων ήταν 1.014 το 1948, 840 το 1976, 572 το 1997, 548 το 1998, 538 το 1999, 537 το 2000, 504 το 2001, 496 το 2002, 489 το 2003, 483 το 2004 και 443 το 2007.

5 - http://en.wikipedia.org/wiki/Administrative_divisions_of_the_Netherlands
<http://www3.provincies.nl/english/>, <http://www.statoids.com/unl.html>

Η πρόσφατη πολιτική έχει οδηγήσει σε έναν μεγάλο αριθμό συγχωνεύσεων μεταξύ των μικρότερων δήμων, μια διαδικασία που θα συνεχιστεί στο μέλλον (με μερικές συγχωνεύσεις που τίθενται ως στόχος να πραγματοποιηθούν την 2009-01-01 και 2010-01-01).

Στις Κάτω Χώρες, ο δήμαρχος (στα ολλανδικά: burgemeester) είναι ο ανώτερος υπάλληλος του δημοτικού συμβουλίου και διορίζεται από το εθνικό γραφείο, αυτοδικαίως από το μονάρχη.

Ο τίτλος είναι μερικές φορές μεταφρασμένος ως δήμαρχος, για να υπογραμμίσει την έννοια διορισμένος, και όχι εκλεγμένος.

Οι Επίτροποι της Βασίλισσας παίζουν επίσης έναν σημαντικό ρόλο στο διορισμό των δημοτικών δημάρχων.

Όταν ένα κενό προκύπτει, ο Επίτροπος της Βασίλισσας ρωτά αρχικά το δημοτικό συμβούλιο για τις απόψεις του ως προς έναν διάδοχο, κατόπιν γράφει στον Υπουργό Εσωτερικών συστήνοντας έναν υποψήφιο.

Η διαδικασία διορισμού των δημάρχων παρουσιάστηκε πρόσφατα για συζήτηση καθώς θεωρείται μη δημοκρατική.

Οι εναλλακτικές λύσεις είναι η άμεση εκλογή του δημάρχου από τους δημότες ή ο διορισμός του από την ένωση των ολλανδικών δήμων ωστόσο μια συνταγματική αλλαγή για να επιτραπεί αυτό απέτυχε να περάσει στο Eerste Kamer τον Μαΐο 2005.

Η ένωση των ολλανδικών δήμων (ολλανδικά: Vereniging van Nederlandse Gemeenten ή VNG) καθιερώθηκε το 1912 από 28 ολλανδικές πόλεις, σε μία εποχή που ο αριθμός των καθηκόντων μεταβιβάζονταν στους δήμους με γρήγορους ρυθμούς.

Ως συνέπεια αυτής της τάσης, υπήρξε μια μεγαλύτερη ανάγκη για πληροφόρηση, για ανταλλαγή των εμπειριών, και την οργάνωση που θα μπορούσε να αντιπροσωπεύσει τα συμφέροντα των μελών της ένωσης σε επίπεδο κεντρικής κυβέρνησης.

Η έδρα της ένωσης των ολλανδικών δήμων βρίσκεται στη Χάγη και αντιπροσωπεύει τα συμφέροντα και των 443 ολλανδικών δήμων έναντι της κεντρικής κυβέρνησης και παραδίδουν πολλές υπηρεσίες σε όλους τους ολλανδικούς δήμους που είναι μέλη. Επίσης, υπάρχει μία οργάνωση με σκοπό την διεθνή συνεργασία, VNG διεθνής ένωση, που αντιπροσωπεύει την ενίσχυση της δημοκρατικής τοπικής κυβέρνησης στον κόσμο και εφαρμόζει τα προγράμματά της σε περισσότερες από 40 χώρες στην Ευρώπη, την Ασία, την Αφρική και τη Λατινική Αμερική.

Στις Κάτω Χώρες συμπεριλαμβάνονται επίσης οι Ολλανδικές Αντίλλες καθώς και το Αρούμπα.

2.3 Ολλανδικές Αντίλλες

Οι Ολλανδικές Αντίλλες⁶ είναι αποκεντρωμένο ενωτικό κράτος, με ομοσπονδιακά χαρακτηριστικά, στην διοίκηση βρίσκεται ο μονάρχης (που αντιπροσωπεύει τον κυβερνήτη) και το (αντιλλιάνο) Συμβούλιο των Υπουργών .

Οι άνθρωποι αντιπροσωπεύονται από το επαρχιακό συμβούλιο (Staten) των ολλανδικών Αντιλλών.

Οι ολλανδικές Αντίλλες αποτελούνται από πέντε νησιωτικά εδάφη: το Bonaire, το Κουρασάο, το Saba, το Sint Eustatius και το Sint Maarten.

Στις 15 Δεκεμβρίου 2008 το Bonaire, το Saba και το Sint Eustatius θα γίνουν μέρη των Κάτω Χωρών καθ' εαυτό με μια θέση ισοδύναμη με αυτήν των δήμων.

6 – Πηγή: <http://en.wikipedia.org/wiki/Netherlands>

2.4 Aruba

Το Aruba⁷ είναι συγκεντρωμένο ενωτικό κράτος με διοίκηση τον μονάρχη (που αντιπροσωπεύει τον κυβερνήτη) και το Συμβούλιο των Υπουργών (Aruban) από κοινού.

Οι άνθρωποι αντιπροσωπεύονται από το επαρχιακό συμβούλιο (Staten) του Aruba.

Οι Κάτω Χώρες έχουν επεκτείνει το έδαφός τους με τη λήψη του εδάφους από τη θάλασσα.

Για τον λόγο αυτό, η χώρα υποδιαιρείται επίσης στις περιοχές ύδατος, που κυβερνώνται από έναν πίνακα ύδατος (waterschap ή hoogheemraadschap), κάθε μία περιοχή έχει την δική της αρμοδιότητα σε θέματα σχετικά με τη διαχείριση ύδατος. Με βάση τα στοιχεία της έρευνας κατά την 1η Ιανουαρίου 2005 υπάρχουν 27 περιοχές ύδατος.

Η δημιουργία των πινάκων ύδατος προηγείται χρονικώς αυτής του ίδιου του έθνους, με πρώτη εμφάνιση το 1196.

Στην πραγματικότητα, οι ολλανδικές επιτροπές ύδατος είναι μια από τις παλαιότερες δημοκρατικές οντότητες στον κόσμο.

Τεχνικά, το Άμστερνταμ είναι η πρωτεύουσα της χώρας, και η Χάγη είναι η έδρα κυβέρνησής της.

Σχεδόν όλες οι κυβερνητικές λειτουργίες έχουν κεντρικά γραφεία στη Χάγη.

2.5 Επαρχίες:

Οι δώδεκα επαρχίες⁸ παρατίθενται κατωτέρω με την κύρια πόλη τους:

- Φρεισία – βορειοδυτικά με πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη το Leeuwarden
- Γκρόνινγκεν – βορειοανατολικά με πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη το Γκρόνινγκεν
- Drenthe - νότια του Γκρόνινγκεν με πρωτεύουσα το Άσπεν και μεγαλύτερη πόλη το Emmen
- Overijssel – ανατολικά και κεντρικά, νότια του Drenthe με πρωτεύουσα το Zwolle, μεγαλύτερη πόλη το Enschede
- Flevoland - κεντρικά, βόρεια της Ουτρέχτης με πρωτεύουσα το Lelystad, μεγαλύτερη πόλη το Almere
- Gelderland – ανατολικά και κεντρικά, νότια του Overijssel με πρωτεύουσα το Άρνεμ, μεγαλύτερη πόλη το Nijmegen
- Ουτρέχτη – κεντρικά με πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη την Ουτρέχτη
- Βόρεια Ολλανδία - (Noord-Holland) βορειοδυτικά με πρωτεύουσα το Χάρλεμ, μεγαλύτερη πόλη (της επαρχίας και της χώρας) το Άμστερνταμ
- Νότια Ολλανδία - (Zuid-Holland) κεντροδυτικά, νότια της Βόρειας Ολλανδίας με πρωτεύουσα τη Χάγη («s-Gravenhage» ή Χάγη), μεγαλύτερη πόλη το Ρότερνταμ
- Zeeland – νοτιοδυτικά, με πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη το Middelburg
- Βόρεια Βραβάνδη - (Noord-Brabant) νότια και κεντρικά με πρωτεύουσα το «s-Hertogenbosch (ή κρησφύγετο Bosch), μεγαλύτερη πόλη το Άιντχόβεν
- Limbourg – νοτιοανατολικά με πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη το Μάαστριχτ.

7,8 – Πηγή: <http://en.wikipedia.org/wiki/Netherlands>

2.5.1 Drenthe

Είναι μια επαρχία των Κάτω Χωρών με 484.481 κατοίκους την 1-1-2006 και βρίσκεται βόρειο-ανατολικά της χώρας.

Η κύρια πόλη είναι το Άσσεν και οριοθετείται από το Overijssel στο νότο, τη Φρεισία στη δύση, το Γκρόνινγκεν στο Βορρά, και τη Γερμανία (περιοχές Emsland και Bentheim) στην ανατολή.

Εκτός από την πρωτεύουσα Άσσεν, οι πόλεις Emmen, το Meppel και το Hoogeveen είναι από τα σημαντικότερα αστικά κέντρα της επαρχίας αυτής.

Το Drenthe, που αποτελείται κυρίως από ξηρά, δεν έχει καμία σημαντική ποταμό ή λίμνη.

Το Drenthe⁹, αντίθετα από πολλά άλλα μέρη των Κάτω Χωρών, ήταν πάντα μια αραιά κατοικημένη αγροτική περιοχή.

Οι υπόλοιπες επαρχίες των Κάτω Χωρών δεν είδαν πραγματικά αυτό το «έδαφος» ως μέρος που άνηκε στο υπόλοιπο των Κάτω Χωρών αλλά περισσότερο ως «τη χέρσα περιοχή».

Αυτή η «χέρσα περιοχή», έχει εποικηθεί από τους ανθρώπους από την προϊστορία.

Το Drenthe αναφέρθηκε αρχικά σε ένα έγγραφο από το έτος 820 και κλήθηκε ως Pago Treanth (περιοχή Drenthe).

Στα αρχεία του «Het Drents Archief» από το 1024 έως το 1025 αναφέρεται ο «νομός Drenthe».

Μετά από πολύ καιρό υπό την κυριαρχία των επισκόπων της Ουτρέχτης, το Drenthe ήρθε υπό έλεγχο του Charles V το 16ο αιώνα, όποτε και δηλώθηκε η Δημοκρατία των επτά ενωμένων επαρχιών, και έγινε μέρος, αν και δεν κέρδισε την επαρχιακή θέση πριν από την 1η Ιανουαρίου 1796.

Λίγο πριν το ξέσπασμα του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου, η ολλανδική κυβέρνηση έχτισε ένα στρατόπεδο κοντά στην πόλη Westerbork για να φιλοξενήσει τους γερμανούς (εβραϊούς) πρόσφυγες.

Ειρωνικά, κατά τη διάρκεια του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου, οι γερμανοί κάτοχοι χρησιμοποίησαν το στρατόπεδο (που ονόμασαν το KZ Westerbork) ως «Durchgangslager».

Χαρακτηριστική είναι η αναφορά του βιβλίου της Άννα Φρανκ «Στο τελευταίο τραίνο από το Westerbork».

Δήμοι

Λόγω των αναδιοργανώσεων στη δεκαετία του '90, ο αριθμός των δήμων του Drenthe έχει μειωθεί σε δώδεκα.

Οι περισσότεροι δήμοι αποτελούνται τώρα από διάφορα πόλεις και χωριά.

- Aa en Hunze
- Assen
- Borger-Odoorn
- Coevorden
- De Wolden
- Emmen
- Hoogeveen
- Meppel
- Midden-Drenthe
- Noordenveld
- Tynaarlo
- West

9 – Πηγή: <http://en.wikipedia.org/wiki/Drenthe>

2.5.2 Flevoland

Είναι μια επαρχία των Κάτω Χωρών τοποθετημένη στο κέντρο της χώρας με 370.656 κατοίκους την 1-1-2006, στη θέση του προηγούμενου Zuiderzee.

Η επαρχία¹⁰ καθιερώθηκε την 1η Ιανουαρίου 1986 ως η δωδέκατη επαρχία της χώρας, με την πόλη Lelystad ως πρωτεύουσα της.

Η επαρχία αποτελείται από 6 δήμους.

Μετά από μια πλημμύρα το 1916, αποφασίστηκε ότι το Zuiderzee, μια εσωτερική θάλασσα μέσα στις Κάτω Χώρες, θα εσωκλειόταν.

Το 1932, το έργο για τον σκοπό αυτό (Afsluitdijk) ολοκληρώθηκε, το οποίο έκλεισε μακριά τη θάλασσα εντελώς.

Το Zuiderzee κλήθηκε στη συνέχεια ως IJsselmeer (λίμνη στο τέλος του ποταμού IJssel).

Το πρώτο μέρος της νέας λίμνης που πάρθηκε ήταν το Noordoostpolder (βορειοανατολικό πόλντερ).

Αυτό το νέο έδαφος περιέλαβε τα πρώην νησιά Urk και Schokland και περιλήφθηκε στην επαρχία Overijssel.

Μετά από αυτό, πάρθηκαν και άλλα μέρη : το νοτιοανατολικό μέρος το 1957 και το νοτιοδυτικό μέρος το 1968.

Οι δήμοι στα τρία μέρη ψήφισαν να γίνουν μια χωριστή επαρχία, το οποίο συνέβη το 1986.

Κατά το στράγγισμα των πόλντερ για την αποπεράτωση του μεγάλου έργου για τη δημιουργία του τεχνητού εδάφους του Flevoland βρέθηκαν πολλά συντρίμια των αεροσκαφών που συνετρίβησαν στο IJsselmeer κατά τη διάρκεια του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου WWII, και επίσης βρέθηκαν σπάνια απολιθώματα των πλειστοκαινών θηλαστικών.

Δήμοι

- Almere
- Dronten
- Lelystad
- Noordoostpolder
- Urk
- Zeewolde

10 – Πηγή: <http://en.wikipedia.org/wiki/Flevoland>

2.5.3 Friesland

Η Φρεισία¹¹ είναι μια επαρχία στο βόρειο τμήμα των Κάτω Χωρών.

Το όνομά της στη γλώσσα Frisian είναι Fryslân, που είναι επίσης το επίσημο όνομά της από το 1997, και επομένως χρησιμοποιείται επίσης στις επίσημες ολλανδικές γλωσσικές δημοσιεύσεις.

Η Φρεισία έχει 642.230 κατοίκους την 1-1-2006 και η πρωτεύουσα της είναι η πόλη Leeuwarden (Ljouwert), με 91.817 κατοίκους, στο κέντρο της επαρχίας.

Η Φρεισία διακρίνεται από τις άλλες ένδεκα ολλανδικές επαρχίες μέσω της κατοχής της γλώσσας της, που μιλιέται επίσης σε ένα δευτερεύον μέρος

της επαρχίας του Γκρόνινγκεν, στην ανατολή.

Η Φρεισία είναι κυρίως μια γεωργική επαρχία ωστόσο όμως ο τουρισμός, κυρίως στις λίμνες στο νοτιοδυτικό σημείο της επαρχίας, και στα νησιά στη Wadden θάλασσα στο Βορρά, είναι επίσης μια σημαντική πηγή εισοδήματος.

Οι πολλές επιχειρήσεις που ασχολούνται με τον κλάδο της τεχνολογίας έχουν οργανώσει επίσης τη βάση τους στην επαρχία της Φρεισίας.

Η επαρχία είναι διάσημη για τους σκέιτερ ταχύτητάς της και για τη μαζική συμμετοχή στο ανώμαλο πατινάζ που διοργανώνεται κάθε χρόνο εφόσον το επιτρέπουν και οι καιρικές συνθήκες.

Τους χειμώνες που είναι αρκετά κρύα τα γλυκά νερά των καναλιών, η επαρχία είναι το κέντρο συνάντησης του Elfstedentocht (γύρος ένδεκα πόλεων), ένας γύρος πατινάζ πάγου 200 χιλιομέτρων.

Ένα άλλο ενδιαφέρον χαρακτηριστικό γνώρισμα είναι οι πολλοί ανεμόμυλοι καθώς υπάρχουν 195 ανεμόμυλοι στην επαρχία της Φρεισίας, από τους συνολικά περίπου 1200 που βρίσκονται σε ολόκληρη τη χώρα.

Δήμοι

- Achtkarspelen
- Ameland
- Boarnsterhim
- Bolsward
- Dantumadeel
- Dongeradeel
- Ferwerderadiel
- Franekeradeel
- Gaasterlân-Sleat
- Harlingen
- Heerenveen
- Het Bildt
- C.A. Kollumerland.
- Leeuwarden
- Leeuwarderadeel
- Lemsterland
- Littenseradiel
- Menaldumadeel
- Nijefurd
- Ooststellingwerf
- Opsterland
- Schiermonnikoog
- Skarsterlân
- Smallingerland
- Sneek
- Terschelling
- Tytsjerksteradiel
- Vlieland
- Weststellingwerf
- Wûnseradiel
- Wymbritseradiel

11 - Πηγή: <http://en.wikipedia.org/wiki/Friesland>

2.5.4 Gelderland

Είναι μια επαρχία των Κάτω Χωρών με 1.975.704 κατοίκους την 1-1-2006, βρίσκεται στο κεντρικό ανατολικό μέρος της χώρας.

Η κύρια πόλη είναι το Άρνεμ αλλά δύο άλλες μεγάλες πόλεις, το Νιζμεγκεν και το Άπελντορν έχουν περισσότερους κατοίκους.

Άλλα σημαντικά περιφερειακά κέντρα του Gelderland¹² είναι οι πόλεις Ede, το Zutphen, το Doetinchem, το Harderwijk, το Wijchen και το Tiel.

Η τρέχουσα επαρχία Gelderland καλύπτει την περιοχή τριών από τα τέταρτα του ιστορικού δουκάτου Guelders.

Το Guelders ήταν ένας νομός προς το τέλος του

11ου αιώνα και έπειτα ένα δουκάτο στην ιερή ρωμαϊκή αυτοκρατορία, που περιλαμβάνει επίσης τα μέρη της επαρχίας του παρόντος Limbourg και της γερμανικής περιοχής Kleve (Cleves) με την πόλη Geldern, η πόλη που ήταν η αρχική έδρα των δουκών.

Έγινε μέρος των Κάτω Χωρών το 1543 ως μια από τις δώδεκα επαρχίες.

Δήμοι

Για την περίοδο 2006, οι δήμοι του Gelderland είναι οι ακόλουθοι:

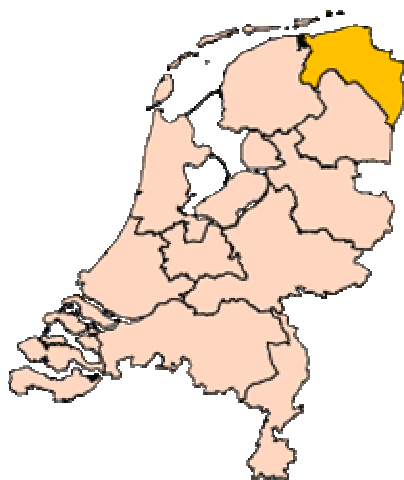
- Aalten
- Apeldoorn
- Arnhem
- Barneveld
- Berkelland
- Beuningen
- Bronckhorst
- Brummen
- Buren
- Culemborg
- Doesburg
- Doetinchem
- Druten
- Duiven
- Ede
- Elburg
- Epe
- Ermelo
- Geldermalsen
- Groenlo
- Groesbeek
- Harderwijk
- Hattem
- Heerde
- Heumen
- Lingewaal
- Lingewaard
- Lochem
- Maasdriel
- Millingen aan de Rijn
- Montferland
- Neder-Betuwe
- Neerijnen
- Nijkerk
- Nijmegen
- Nunspeet
- Oldebroek
- Oude IJsselstreek
- Overbetuwe
- Putten
- Renkum
- Rheden
- Rijnwaarden
- Rozendaal
- Scherpenzeel
- Tiel
- Ubbergen
- Voorst
- Wageningen
- West Maas en Waal
- Westervoort
- Wijchen
- Winterswijk
- Zaltbommel
- Zevenaar
- Zutphen

12 - Πηγή: <http://en.wikipedia.org/wiki/Gelderland>

Δήμοι που καταργούνται την 1η Ιαν. 2005.

- I. Αυτοί οι δήμοι συγχωνεύθηκαν με γειτονικούς:
- Ο δήμος Angerlo συγχωνεύθηκε με το δήμο του Zevenaar
 - Ο δήμος Dinxperlo συγχωνεύθηκε με το Aalten
 - Ο δήμος Gorssel συγχωνεύθηκε με το Lochem
 - Ο δήμος Lichtenvoorde συγχωνεύθηκε με το Groenlo
 - Ο δήμος Warnsveld συγχωνεύθηκε με το Zutphen
 - Ο δήμος Wehl συγχωνεύθηκε με το Doetinchem
- II. Αυτοί οι δήμοι συγχωνεύθηκαν και τους δόθηκε ένα νέο όνομα:
- Οι δήμοι των Borculo, Eibergen, Neede, και Ruurlo έγιναν ένας δήμος με το όνομα Berkelland
 - Οι δήμοι των Hengelo, Hummelo EN Keppel, Steenderen, Vorden, και Zelhem έγιναν ένας δήμος με το όνομα Bronckhorst
 - Οι δήμοι των Bergh και Didam έγιναν Montferland
 - Οι δήμοι των Gendringen και Wisch έγιναν Oude IJsselstreek

2.5.5 Groningen

Είναι η βορειοανατολική επαρχία των Κάτω Χωρών με 574.042 κατοίκους την 1-1-2006 και με μια χαρακτηριστική χαμηλή σαξονική διάλεκτο αποκαλούμενη Gronings (Grönnegs/Grunnegs στην περιφερειακή γλώσσα Gronings), με εμφανής τις τοπικές αποχρώσεις.

Σήμερα, πολλοί κάτοικοι της επαρχίας δεν μιλούν τη διάλεκτο, ειδικά στην πόλη του Γκρόνινγκεν όπου πολλοί ξένοι έχουν κινηθεί.

Στα ανατολικά σύνορα είναι η γερμανική περιοχή Niedersachsen (περιοχές του κρυφοκοιτάγματος και του Emsland), στο νότο είναι το Drenthe, στα δυτικά είναι η Φρεισία και στο βορρά είναι η Wadden

θάλασσα.

Τα τοπικά σχέδια για να επιταχύνουν την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής και να δημιουργήσουν μια πόλη παρόμοια με τη Νέα Υόρκη είναι σε εξέλιξη.

Εδώ βρίσκεται ο μόνος δήμος (Beerta) όπου το ολλανδικό κομμουνιστικό συμβαλλόμενο μέρος είχε πάντα έναν δήμαρχο (Hanneke Jagersma).

Η πρωτεύουσα της επαρχίας είναι η πόλη του Γκρόνινγκεν¹³.

Αρχικά ένα μέρος των επαρχιών της Frisia και του Γκρόνινγκεν χορηγήθηκε άμεσα από την ιερή ρωμαϊκή αυτοκρατορία το 10ο αιώνα.

Στο 11ο αιώνα, Ο Maximilian I, ιερός ρωμαϊκός αυτοκράτορας έδωσε την επαρχία του Γκρόνινγκεν και την επαρχία της Φρεισία στον Αλβέρτο, δούκα της Σαξωνίας, ο οποίος δεν θα μπορούσε να καθιερώσει το μόνιμο έλεγχο.

13 - Πηγή: <http://en.wikipedia.org/wiki/Groningen>

Το 1514/15 το Γκρόνινγκεν ήρθε στο δουκάτο Guelders, και το 1536 στο Habsbourg των Κάτω Χωρών.

Το 1594 το Γκρόνινγκεν κατακτήθηκε από τις ενωμένες Κάτω Χώρες, στις οποίες άνηκε μετέπειτα.

Δήμοι

- Appingedam
- Bedum
- Bellingwedde
- De Marne
- Delfzijl
- Eemsmond
- Groningen
- Grootegast
- Haren
- Hoogezand-Sappemeer
- Praasen
- Loppersum
- Marum
- Menterwolde
- Pekela
- Reiderland
- Scheemda
- Slochteren
- Stadskanaal
- Tien Boer
- Veendam
- Vlagtwedde
- Winschoten
- Winsum
- Zuidhorn

2.5.6 Limbourg

Είναι η νοτιότερη των δώδεκα επαρχιών των Κάτω Χωρών με 1.131.938 κατοίκους την 1-1-2006 και βρίσκεται στο νοτιοανατολικό σημείο της χώρας.

Η πρωτεύουσα του είναι η πόλη Μάαστριχτ και οριοθετείται από το Βέλγιο στη δύση, τη Γερμανία στην ανατολή, και τις επαρχίες της βόρειας Βραβάνδης και το Gelderland στο Βορρά.

Το Limbourg¹⁴ έχει έναν ιδιαίτερα ευδιάκριτο χαρακτήρα.

Οι κοινωνικές και οικονομικές τάσεις που είχαν επιπτώσεις στην επαρχία στις πρόσφατες δεκαετίες παρήγαγαν μια διαδικασία της αλλαγής και της ανανέωσης που έχει επιτρέψει στο Limbourg να μετασηματίσει τα μειονεκτήματα της εθνικής περιφερειακής θέσης της στα πλεονεκτήματα έμφυτα

στις ευρωπαϊκές τοποθετήσεις της, που συνδέουν τις Κάτω Χώρες με την Ευρώπη.

Για αιώνες, η ιδιαιτερότητα της στρατηγικής θέσης του τρέχοντος ολλανδικού Limbourg το έκανε σταυροδρόμι μεταξύ σημαντικών δυνάμεων της Ευρώπης.

Οι Ρωμαίοι, οι Ισπανοί, οι Προύσσοι (Prussians), οι Αυστριακοί και οι Γάλλοι είχαν όλοι βλέψεις για το κυβερνημένο Limbourg.

14 - Πηγή: <http://en.wikipedia.org/wiki/Limbourg>

Από τη Συνθήκη του 1839 του Λονδίνου, η επαρχία διαιρέθηκε σε δύο, με το ανατολικό μέρος να πηγαίνει στις Κάτω Χώρες και το δυτικό μέρος στο Βέλγιο, ένα τμήμα που παραμένει μέχρι και σήμερα.

Με τη Συνθήκη του Λονδίνου, η βελγική επαρχία του Λουξεμβούργου παραδόθηκε στο Βέλγιο και αφαιρέθηκε από τη γερμανική συνομοσπονδία.

Τον Δεκεμβρίου του 1991 η Ευρωπαϊκή Κοινότητα (σήμερα Ευρωπαϊκή Ένωση) πραγματοποίησε μια σύνοδο κορυφής στο Μάαστριχτ.

Σε εκείνη την σύνοδο κορυφής, η αποκαλούμενη συνθήκη του Μάαστριχτ υπογράφηκε από τα κράτη μέλη Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Το αρχικό όνομα για εκείνη την συνθήκη ήταν «Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Με εκείνη την συνθήκη, η Ευρωπαϊκή Ένωση τέθηκε σε εφαρμογή.

Δήμοι

- Arcen en Velden
- Beek
- Beesel
- Bergen
- Brunssum
- Echt-Susteren
- Eijsden
- Genneep
- Gulpen-Wittem
- Heerlen
- Helden
- Horst aan de Maas
- Kerkrade
- Kessel
- Landgraaf
- Leudal
- Maasbree
- Maasgouw
- Maastricht
- Margraten

2.5.7 Noord-Brabant

Είναι μια επαρχία των Κάτω Χωρών με 2.415.946 κατοίκους την 1-1-2006 και βρίσκεται στο νότο της χώρας, που οριοθετείται από το Βέλγιο στο νότο, τον ποταμού Μάας (Maas) στο Βορρά, την επαρχία του Limbourg στην ανατολή και την επαρχία του Zeeland στη δύση.

Μέχρι το 17ο αιώνα, η περιοχή που αποτελεί τώρα την επαρχία της Βόρειας Βραβάνδης¹⁵ ήταν μέρος του δουκάτου της Βραβάνδης, του οποίου το νότιο μέρος είναι τώρα στο παρόν Βέλγιο.

Αφότου υπογράφηκε η ένωση της Ουτρέχτης το 1579, η Βραβάνδη έγινε ένα πεδίο μάχης μεταξύ της προτεσταντικής ολλανδικής Δημοκρατίας και της καθολικής Ισπανίας, οι οποίες κατέλαβαν τις νότιες Κάτω Χώρες.

Ως συνέπεια της ειρήνης της Βεσφαλίας, το βόρειο μέρος της Βραβάνδης έγινε μέρος των Κάτω Χωρών ως έδαφος της staats-Bραβάνδη (Κράτος Βραβάνδη).

15 - Πηγή: <http://en.wikipedia.org/wiki/Noord-Brabant>

Οι προσπάθειες να κηρυχθεί ο Προτεσταντισμός απέτυχαν, και η περιοχή χρησίμευσε κυρίως ως μια στρατιωτική ουδέτερη ζώνη.

Το 1796, όταν οι Κάτω Χώρες έγιναν η (πλατύφυλλη) Δημοκρατία, η staats-Bραβάνδη έγινε μια επαρχία γνωστή ως Bataafs Βραβάνδη.

Αυτή η θέση τελείωσε με την αναδιοργάνωση από τους Γάλλους, και η περιοχή διαιρέθηκε πέρα από διάφορα τμήματα.

Το 1815, το Βέλγιο και οι Κάτω Χώρες ενώθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο των Κάτω Χωρών, και η επαρχία της Βόρειας Βραβάνδης καθιερώθηκε, προκειμένου να διακρίνεται από τη νότια Βραβάνδη, που βρίσκεται στο παρόν Βέλγιο, το οποίο χωρίστηκε από το βασίλειο το 1830.

Όταν η επαρχία ιδρύθηκε, το έδαφός της επεκτάθηκε με ένα μέρος της επαρχίας της Ολλανδίας και του πρώην εδάφους της πόλης Ravenstein που άνηκαν προηγουμένως στο δουκάτο Cleves, καθώς επίσης και με διάφορες μικρές, στο παρελθόν αυτόνομες οντότητες.

Δήμοι

Η Βόρεια Βραβάνδη διαιρείται αυτήν την περίοδο σε 68 δήμους.

Παραδοσιακά, σχεδόν κάθε κωμόπολη ήταν ένας χωριστός δήμος, αλλά ο αριθμός τους μειώθηκε πολύ στη δεκαετία του '90 με την ενσωμάτωση των μικρότερων κωμοπόλεων στις γειτονικές πόλεις ή από άλλες συγχωνεύσεις.

Οι δήμοι στη Βόρεια Βραβάνδη είναι:

• Aalburg	• Gemert-Bakel	• Reusel-de Mierden
• Alphen-Chaam	• Gilze EN Rijen	• Roosendaal
• Asten	• Goirle	• Rucphen
• Baarle-Nassau	• Grave	• Schijndel
• Bergeijk	• Haaren	• Sint Anthonis
• Bergen op Zoom	• Halderberge	• Sint-Michielsgestel
• Bernheze	• Heeze-Leende	• Sint-Oedenrode
• Berkel-Enschot	• Helmond	• Someren
• Best	• «s-Hertogenbosch»	• Son EN Breugel
• Bladel	• Heusden	• Steenbergen
• Boekel	• Hilvarenbeek	• Tilburg
• Boxmeer	• Laarbeek	• Uden
• Boxtel	• Landerd	• Valkenswaard
• Breda	• Lith	• Veghel
• Cranendonck	• Loon op Zand	• Veldhoven
• Cuijk	• Maasdonk	• Vught
• Deurne	• Mill en Sint Hubert	• Waalre
• Dongen	• Moerdijk	• Waalwijk
• Drimmelen	• Nuenen, Gerwen en
Nederwetten	• Werkendam
• Eersel	• Oirschot	• Woensdrecht
• Eindhoven	• Oisterwijk	• Woudrichem
• Etten-Leur	• Oosterhout	• Zundert
• Geertruidenberg	• Oss	
• Geldrop-Mierlo		

2.5.8 Noord-Holland

Είναι μια επαρχία των Κάτω Χωρών με 2.606.584 κατοίκους την 1-1-2006, που βρίσκεται στο βορειοδυτικό μέρος της χώρας.

Η πρωτεύουσα του είναι το Χάρλεμ με άλλες σημαντικές πόλεις το Άμστερνταμ, το Χίλβερσουμ, το Den Helder, το Αλκμάαρ, το Zaandam και το Hoorn.

Η Βόρεια Ολλανδία¹⁶ διαμορφώνει μια χερσόνησο μεταξύ της Βόρειας Θάλασσας και του IJsselmeer.

Περισσότερη από την μισή επαρχία αποτελείται από το παρμένο έδαφος υπό μορφή πόλντερ και είναι κάτω από τη στάθμη της θάλασσας.

Το νησί Texel είναι επίσης μέρος της βόρειας Ολλανδίας.

Η Βόρεια Ολλανδία αποτελεί μια περιοχή του διεθνούς οργανισμού για το σύστημα κώδικα

παγκόσμιων περιοχών τυποποίησης, που έχει τον κώδικα ISO 3166-2: NL-NH.

Η Βόρεια Ολλανδία διαμορφώθηκε το 1840, όταν χωρίστηκε η επαρχία Ολλανδία στο βόρειο και στο νότιο μέρος (νότια Ολλανδία).

Το 1940, τα νησιά Vlieland και Terschelling εισχώρησαν στην επαρχία Φρεισία.

Το 1950, το πρώην νησί Urk εισχώρησε στην επαρχία Overijssel.

Η επαρχία της Ολλανδίας ήταν γνωστή ως επαρχία της Ολλανδίας και της δυτικής Φρεισίας.

Δήμοι

Η Βόρεια Ολλανδία διαιρείται σε 61 δήμους (περιοχές τοπικής κυβέρνησης):

• Aalsmeer	• Haarlemmerliede en	• Ouder-Amstel
• Alkmaar	Spaarnwoude	• Purmerend
• Amstelveen	• Haarlemmermeer	• Schagen
• Amsterdam	• Harenkarspel	• Schermer
• Aandijk	• Heemskerk	• Stede Broec
• Anna Paulowna	• Heemstede	• Texel
• Beemster	• Heerhugowaard	• Uitgeest
• Bennebroek	• Heiloo	• Uithoorn
• Bergen	• Hilversum	• Velsen
• Beverwijk	• Hoorn	• Waterland
• Blaricum	• Huizen	• Weesp
• Bloemendaal	• Koggenland	• Wervershoof
• Bussum	• Landsmeer	• Wieringen
• Castricum	• Langedijk	• Wieringermeer
• Den Helder	• Laren	• Wijdmeren
• Diemen	• Medemblik	• Wormerland
• Drechterland	• Muiden	• Zaanstad
• Edam-Volendam	• Naarden	• Zandvoort
• Enkhuizen	• Niedorp	• Zeevang
• Graft-de Rijp	• Oostzaan	• Zijpe
• Haarlem	• Opmeer	

16 - Πηγή: <http://en.wikipedia.org/wiki/Noord-Holland>

Δήμοι της δυτικής Φρεισίας

Η δυτική Φρεισία είναι μια περιοχή που είναι μέρος της βόρειας Ολλανδίας (όχι της επαρχίας της Φρεισίας).

Αποτελείται από τους δήμους:

- Alkmaar
- Aandijk
- Drechterland
- Enkhuizen
- Harenkarspel
- Heerhugowaard
- Hoorn
- Koggenland
- Langedijk
- Medemblik
- Niedorp
- Opmeer
- Schagen
- Stede Broec
- Wervershoof

2.5.9 Overijssel

Είναι μια επαρχία των Κάτω Χωρών στο κεντρικό ανατολικό μέρος της χώρας με 1.113.259 κατοίκους την 1-1-2006 με κύρια πόλη το Zwolle.

Το Overijssel οριοθετείται από τη Γερμανία στην ανατολή, την περιοχή Achterhoek Gelderland στο νότο, την περιοχή Veluwe Gelderland και την επαρχία του Flevoland στη δύση.

Το Overijssel¹⁷ περιλαμβάνει τρεις περιοχές: την περιοχή Overijssel Kor στα βορειοδυτικά, την περιοχή Salland στο κέντρο της επαρχίας, και την περιοχή Twente στην ανατολή.

Εκτός από την πρωτεύουσα Zwolle, άλλες εξίσου μεγάλες και σημαντικές πόλεις είναι το Almelo, το Deventer, το Enschede, και το

Hengelo.

Τα βόρεια μέρη καλύφθηκαν με έλη, τα οποία χώρισαν το ξηρότερο και πιό καλλιεργήσιμο νότο από την επαρχία του Drenthe.

Τα ακραία βορειοδυτικά έλη εξουσιάζονται από ένα σύστημα λιμνών που διαμορφώνονται από μεταλλεία, όπως το Weerribben το οποίο είναι ένας πολύτιμος υγρότοπος.

Το υψηλότερο σημείο του Overijssel είναι η κορυφή του Tankenberg (85 μ), ένας λόφος στο δήμο Losser.

Το χαμηλότερο σημείο είναι στο πόλντερ Mastenbroek κοντά στην πόλη Kampen η οποία βρίσκεται 2 μέτρα κάτω από τη στάθμη της θάλασσας.

Η επαρχία του Overijssel ήταν γνωστή στο παρελθόν με την ονομασία Oversticht.

Το 1336 έγινε μέρος του Guelders, αν και εισχώρησε στην επισκοπή της Ουτρέχτης το 1347 και ήταν γνωστή ως «Het Sticht».

17 - Πηγή: <http://en.wikipedia.org/wiki/Overijssel>

Οι επίσκοποι παραχώρησαν το Oversticht στον αυτοκράτορα Charles V το 1528, ο οποίος ορίστηκε «Λόρδος Overijssel», με αυτόν τον τρόπο δίνοντας στην επαρχία το σύγχρονο όνομά του.

Οι άνθρωποι που προσχώρησαν με τους άλλους ολλανδούς, επαναστάτησαν ενάντια στον κληρονόμο Philip II.

Η διαδεδομένη αντίσταση ενάντια στην αυξανόμενη δύναμη του αυτοκράτορα σε όλες τις επαρχίες οδηγεί τελικά στο σχηματισμό της «πλατύφυλλης» Δημοκρατίας το 1795.

Δήμοι

- Almelo
- Borne
- Dalfsen
- Dinkelland
- Deventer
- Enschede
- Haaksbergen
- Hardenberg
- Hellendoorn
- Hengelo
- Twente Hof
- Kampen
- Losser
- Oldenzaal
- Olst-Wijhe
- Ommen
- Raalte
- Rijssen-Holten
- Staphorst
- Steenwijkerland
- Tubbergen
- Twenterand
- Wierden
- Zwartewaterland
- Zwolle

2.5.10 Zuid-Holland

Είναι μια επαρχία των Κάτω Χωρών με 3.458.875 κατοίκους την 1-1-2006, που

βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της χώρας, στην ακτή της Βόρειας Θάλασσας.

Είναι η πιο πυκνοκατοικημένη και βιομηχανοποιημένη των ολλανδικών επαρχιών. Οι γειτονικές επαρχίες είναι το Zeeland στο νοτιοδυτικό σημείο, η Βόρεια Βραβάνδη στο νοτιοανατολικό σημείο, το Gelderland στον ανατολικό σημείο, η Ουτρέχτη στα βορειοανατολικά και η Βόρεια Ολλανδία στο Βορρά.

Περιέχει τις μεγάλες πόλεις της Χάγης (Χάγη ή «s-Gravenhage») (η έδρα της κυβέρνησης της χώρας και η έδρα του διεθνούς Δικαστηρίου) και του Ρότερνταμ.

Το Dordrecht, το Λάιντεν, το Ντελφτ και το Gouda είναι οι πόλεις που έχουν στα κέντρα τους τα περισσότερα κτήρια του 17ου αιώνα.

Η πόλη του Ρότερνταμ έχει ένα από τα μεγαλύτερα λιμάνια παγκοσμίως.

Το Zoetermeer είναι νέα πόλη και το μεγαλύτερο μέρος της αναπτύχθηκε το 1970.

Άλλες νέες πόλεις είναι το Capelle Aan, το IJssel, το Hellevoetsluis και το Spijkenisse.

Η νότια Ολλανδία¹⁸ αποτελεί μια περιοχή του συστήματος κώδικα παγκόσμιων περιοχών του ISO, που έχει τον κώδικα ISO 3166-2: NL-ZH.

Η επαρχία της νότιας Ολλανδίας διαμορφώθηκε το 1840, όταν χωρίστηκε η επαρχία της Ολλανδίας στα βόρεια (Βόρεια Ολλανδία) και νότια μέρη.

Από τότε, η νότια Ολλανδία έχει εκχωρήσει τρεις δήμους στην επαρχία της Ουτρέχτης: τον δήμο του Oudewater το 1970, το δήμο του Woerden το 1989, και το δήμο του Vianen το 2002.

Δήμοι

Η Νότια Ολλανδία διαιρείται σε 72 δήμους

- Alblasserdam
- Albrandswaard
- Alkemade (Roelofarendsv een)
- Rijn Alphen Aan
- Barendrecht
- Bergambacht
- Bernisse
- Binnenmaas
- Bodegraven
- Boskoop
- Brielle
- IJssel Capelle Aan
- Cromstrijen
- Delft
- Den Haag - συμπεριλαμβαν ομένου του Scheveningen
- Dirksland
- Dordrecht
- Giessenlanden
- Goedereede
- Gorinchem
- Gouda
- Graafstroom
- Hardinxveld-Giessendam
- Hellevoetsluis
- Hendrik-Ido-Ambacht
- Hillegom
- Jacobsvoude
- Katwijk
- Korendijk
- IJssel Krimpen Aan
- Lansingerland
- Leerdam
- Leiden
- Leiderdorp
- Leidschendam-Voorburg
- Liesveld
- Lisse
- Maassluis
- Middelharnis
- Midden-Delfland (έως το 2004 Maasland και Schipluiden)}
- Moordrecht
- Nederlek
- Nieuw-Lekkerland
- IJssel Nieuwerkerk Aan
- Nieuwkoop
- Noordwijk
- Noordwijkerhout
- Oegstgeest
- Oostflakkee
- Oud-Beijerland
- Ouderkerk
- Papendrecht
- Pijnacker-Nootdorp (Nootdorp)
- Reeuwijk
- Ridderkerk
- Rijnwoude
- Rijswijk
- Rotterdam – συμπεριλαμβαν ομένου του Hoek της επαρχίας της Ολλανδίας
- Rozenburg
- Schiedam
- Schoonhoven
- Sliedrecht
- Spijkenisse
- Strijen
- Vlaardingen
- Vlist
- Voorschoten
- Waddinxveen
- Wassenaar
- Westland (έως το 2004 de Lier, «s-Gravenzande», Naaldwijk και Wateringen)
- Westvoorne
- Zederik
- Zevenhuizen-Moerkapelle
- Zoetermeer
- Zoeterwoude
- Zwijndrecht - συμπεριλαμβαν ομένου Heerjansdam

18 - Πηγή: http://en.wikipedia.org/wiki/South_Holland

Την 1η Ιανουαρίου 2004 οι δήμοι De Lier, «s-Gravenzande», Naaldwijk και Wateringen συγχωνεύθηκαν σε έναν νέο δήμο με την ονομασία Westland, καθώς επίσης οι δήμοι Maasland και Schipluiden σε ένα άλλο δήμο με την ονομασία Midden-Delfland.

Την 1η Ιανουαρίου 2006 οι δήμοι Sassenheim, Voorhout και Warmond συγχωνεύθηκαν στο δήμο του Teylingen, και οι δήμοι Rijnsburg και Valkenburg συγχωνεύθηκαν στο δήμο Katwijk.

Την 1η Ιανουαρίου 2007 οι δήμοι Ter Aar και Liemeer συγχωνεύθηκαν στο δήμο Nieuwkoop, οι δήμοι Bleiswijk, Berkel en Rodenrijs και Bergschenhoek συγχωνεύθηκαν σε ένα νέο δήμο, το Lansingerland και ο δήμος «s-Gravendeel» συγχωνεύθηκε με το δήμο του Binnenmaas.

2.5.11 Utrecht

Είναι η μικρότερη επαρχία των Κάτω Χωρών με 1.180.039 κατοίκους την 1-1-2006, και βρίσκεται στο κέντρο της χώρας.

Οριοθετείται από το Eemmeer στο Βορρά, την επαρχία του Gelderland στην ανατολή, τον ποταμό Ρήνο στο νότο, την επαρχία της Νότιο Ολλανδίας στη δύση, και την επαρχία της Βόρειας Ολλανδίας στα βορειοδυτικά.

Η Ουτρέχτη¹⁹ αποτελεί μια περιοχή του διεθνούς οργανισμού για το σύστημα κώδικα παγκόσμιων περιοχών τυποποίησης, που έχει τον κώδικα ISO 3166-2: NL-UT.

Οι σημαντικές πόλεις στην επαρχία είναι η πρωτεύουσα της η Ουτρέχτη, με εξίσου σημαντικές πόλεις το Amersfoort και το Zeist.

Πολλοί πόλεμοι διεξήχθησαν μεταξύ της Ουτρέχτης και των γειτονικών νομών και των δουκάτων, της Ολλανδίας, της Gelderland και της Βραβάνδης.

Το 1527, ο επίσκοπος της Ουτρέχτης πώλησε την κοσμική δύναμή του πάνω στα εδάφη του στον αυτοκράτορα Charles V, ο οποίος ήταν ήδη κυρίαρχος των άλλων ολλανδικών επαρχιών.

Οι πόλεις Oudewater, Woerden και Vianen μεταφέρθηκαν από την επαρχία της Νότιας Ολλανδίας στην Ουτρέχτη το 1970, το 1989 και το 2002 αντίστοιχα.

Δήμοι

• Abcoude	• IJsselstein	• Soest
• Amersfoort	• Leusden	• Utrecht
• Baarn	• Loenen	• Utrechtse Heuvelrug
• Breukelen	• Lopik	• Veenendaal
• Bunnik	• Maarssen	• Vianen
• Bunschoten	• Montfoort	• Wijk bij Duurstede
• De Bilt	• Nieuw wegein	• Woerden
• De Ronde Venen	• Oudewater	• Woudenberg
• Eemnes	• Renswoude	• Zeist
• Houten	• Rhenen	

19 - Πηγή: <http://en.wikipedia.org/wiki/Utrecht>

2.5.12 Zeeland

Είναι μια επαρχία των Κάτω Χωρών με 380.186 κατοίκους την 1-1-2006, που βρίσκεται στο νοτιοδυτικό σημείο της χώρας, αποτελείται από διάφορα νησιά (ως εκ τούτου το όνομά του, που σημαίνει «το επι-θαλάσσης έδαφος», αν και η προέλευση του θα μπορούσε επίσης να είναι από το «Suaven» (μια γερμανική φυλή) .

Η πρωτεύουσα της είναι το Middelburg και η έκταση της είναι περίπου 2930 χλμ², των οποίων σχεδόν 1140 χλμ² είναι ύδωρ.

Τα μεγαλύτερα μέρη της Zeeland²⁰ είναι κάτω από τη στάθμη της θάλασσας.

Η τελευταία μεγάλη πλημμύρα της περιοχής ήταν το 1953.

Ο τουρισμός είναι μια σημαντική οικονομική δραστηριότητα καθότι οι ηλιόλουστες παραλίες της, την κάνουν έναν δημοφιλή προορισμό διακοπών το καλοκαίρι.

Οι περισσότεροι τουρίστες είναι Γερμανοί και

χαρακτηριστικό είναι ότι σε μερικές περιοχές, ο πληθυσμός τετραπλασιάζεται κατά το καλοκαίρι.

Ιδρυτικά μέρη

Από το Βορρά στο Νότο, αποτελείται από

- Schouwen-Duiveland
- Tholen
- Noord-Beveland
- Walcheren, zuid-Beveland
- Zeeuws-Vlaanderen (ολλανδική Φλαμανδική περιοχή)

Δήμοι

• Borsele	• Schouwen-Duiveland
• Gaan	• Sluis
• Hulst	• Terneuzen
• Kapelle	• Tholen
• Middelburg	• Veere
• Noord-Beveland	• Vlissingen
• Reimerswaal	

Η επαρχία Zeeland είναι στην πραγματικότητα ένα μεγάλο δέλτα ποταμών, δεδομένου ότι εγκαθίσταται στις εκβολές διάφορων μεγάλων ποταμών.

Το μεγαλύτερο μέρος της επαρχίας βρίσκεται κάτω από τη στάθμη της θάλασσας και πάρθηκε από τη θάλασσα από τους ανθρώπους με την πάροδο του χρόνου.

Η καταστροφική πλημμύρα της Βόρειας Θάλασσας του 1953, που πλημμύρισε τις απέραντες εκτάσεις εδάφους που μόνο μερικώς πάρθηκαν έκτοτε, σκότωσε πάνω από 1.800 ανθρώπους στην Zeeland και οδήγησε στην κατασκευή των προστατευτικών εργασιών οι οποίες άλλαξαν το πρόσωπο της επαρχίας.

Η επόμενη κατασκευή των δέλτα εργασιών άλλαξε επίσης το πρόσωπο της επαρχίας.

20 - Πηγή: <http://en.wikipedia.org/wiki/Zeeland>

Η υποδομή (αν και πολύ ευδιάκριτη από την ποσότητα γεφυρών, σιράγγων και φραγμάτων) δεν έχει διαμορφώσει την επαρχία τόσο πολύ όσο η γεωγραφία της επαρχίας έχει διαμορφώσει την υποδομή.

Τα φράγματα, οι σήραγγες και οι γέφυρες που είναι αυτήν την περίοδο ένα ζωτικής σημασίας μέρος του οδικού συστήματος της επαρχίας κατασκευάστηκαν πέρα από το διάστημα των δεκαετιών και ήρθαν να αντικαταστήσουν τις παλαιές γραμμές πορθμείων.

Η τελική αφή σε αυτήν την διαδικασία ήρθε το 2003 όταν άνοιξαν τη σήραγγα Westerschelde.

Ήταν η πρώτη στερεά σύνδεση και τελείωσε την εποχή του ύδατος που χωρίζει τα νησιά και τις χερσονήσους του Zeeland.

2.6 Χρηματοδότηση

Το εισόδημα των δήμων είναι βασισμένο κυρίως στους ακίνητους φόρους και τις πληρωμές των δημοτικών υπηρεσιών, και επομένως είναι σχετικά περιορισμένο.

Η πλειοψηφία των ολλανδικών δήμων είναι στην κατάσταση της σταθερής εξάρτησης της οικονομικής ενίσχυσης από την κεντρική κυβέρνηση, η οποία αποτελεί μέχρι 90% του συνολικού εισοδήματος των δημοτικών προϋπολογισμών.

Το κύριο μέρος της οικονομικής ενίσχυσης από την κεντρική κυβέρνηση κατευθύνεται σε συγκεκριμένες επιχορηγήσεις, τις οποίες τα υπουργεία κεντρικής κυβέρνησης δίνουν στους δήμους για να χρηματοδοτήσουν τα ιδιαίτερα προγράμματα κάτω πάντοτε υπό την καθοδήγηση τους.

Η εφαρμογή αυτών των μέτρων ρυθμίζεται αυστηρά από τα αρμόδια υπουργεία.

Για τον λόγο αυτό, οι δήμοι έχουν μια εξαιρετικά περιορισμένη ελευθερία στη διανομή περίπου 60% των κεφαλαίων, τα οποία ξοδεύονται σε δημοτικές ανάγκες. Περισσότερο από το ένα τέταρτο όλων των οικονομικών πόρων των δημοτικών οργάνων διαμορφώνονται μέσα στις γενικές επιχορηγήσεις, οι οποίες διανέμονται κυρίως από το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Οικονομικών.

Για να υπολογίσουν το μερίδιο κάθε δήμου στη γενική επιχορήγηση χρησιμοποιούνται πολλαπλά κριτήρια όπως για παράδειγμα τα φορολογικά έσοδα του δήμου, οι συγκεκριμένες ανάγκες του, που διαμορφώνονται από τους δημογραφικούς, γεωγραφικούς και οικονομικούς παράγοντες.

Η συντήρηση της σχετικής πειθαρχίας στη χρήση των οικονομικών πόρων από τους δήμους γίνεται μέσω του αυστηρού ελέγχου για την εξισορρόπηση των προϋπολογισμών και επίσης της ύπαρξης των δημοτικών διαδικασιών πτώχευσης στην Ολλανδική Νομοθεσία.

Γεγονός είναι ότι περίπου το 2% του συνολικού αριθμού των δήμων κάθε έτος χρεοκοπούν.

Η διαδικασία του προγραμματισμού προϋπολογισμών και της διαχείρισης και των αρχών της χρηματοδότησης πολλών τύπων δημοτικών δαπανών στις Κάτω Χώρες έχει υποβληθεί σε μια σοβαρή αλλαγή κατά τα προηγούμενα έτη.

Μια τάση των τελευταίων ετών είναι η προσπάθεια των δήμων για τη μεταφορά σε ιδιωτικούς αναδόχους πολλών λειτουργιών που ήταν παραδοσιακά αρμοδιότητες των δήμων στο παρελθόν.

Η δημοτική χρηματοδότηση των ιδιωτικοποιημένων επιχειρήσεων (παραδείγματος χάριν θέατρα και μουσεία) δεν έχει κοπεί, αλλά ορισμένες αρχές έχουν αλλάξει σοβαρά.

Όλοι οι δικαιούχοι των προϋπολογισμών πρέπει να διατηρήσουν τη λογιστική αρχή σύμφωνα με τους έγκυρους κανονισμούς για τις ιδιωτικές εταιρίες.

Η χρηματοδότηση των προϋπολογισμών τέτοιων επιχειρήσεων είναι βασισμένη σε μια σύμβαση με τα δημοτικά ή κεντρικά όργανα.

Οι Κάτω Χώρες είναι ένας από τους ηγέτες μεταξύ των αναπτυγμένων χωρών στην κλίμακα της εφαρμογής των νέων αποτελεσματικών μεθόδων οικονομικής διαχείρισης των πόρων προϋπολογισμών και για τον λόγο αυτό, οι νέες μέθοδοι για την εφαρμογή του οικονομικού σχεδιασμού προβλέπουν αυτή τη στιγμή μια ουσιαστική αύξηση της αποδοτικότητας των δαπανών των πόρων προϋπολογισμών.

Συνεπώς, οι νέες οικονομικές τεχνολογίες απαιτούν μια υψηλότερη ποιότητα της επαγγελματικής κατάρτισης του προϋπολογισμού και των οικονομικών εμπειρογνομώνων²¹.

21 – Πηγή: <http://www.min.fin.nl/en>, <http://www.minbzk.nl>

Η εμπειρία στον ανασχηματισμό του συστήματος οικονομικού σχεδιασμού, της λογιστικής και του λογιστικού ελέγχου, η μεταφορά στους ιδιωτικούς αναδόχους των διαταγών για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που παρέχονται παραδοσιακά από τους δήμους είναι σημαντικά μέγιστη.

Η ολλανδική εμπειρία της διαχείρισης των διά-δημοσιονομικών σχέσεων, και η εφαρμογή της μεθόδου πολλαπλών κριτηρίων κατά τη διάρκεια της κατανομής των γενικών επιχορηγήσεων και οι δημοτικές διαδικασίες πτώχευσης είναι επίσης ιδιαίτερου ενδιαφέροντος με χαρακτηριστικό παράδειγμα το Τίλμπουργκ, η πόλη που είναι γνωστή ως ένας από τους αποτελεσματικότερους ευρωπαϊκούς δήμους στη δημοτική οικονομική διαχείριση.

2.6.1 Οι ολλανδικοί δήμοι: ομοιομορφία στις ειδικότητες, ποικιλία στις δαπάνες

Στις Κάτω Χώρες υπάρχουν 443 δήμοι με έναν ποικίλο αριθμό κατοίκων που εκτείνεται από 1000 έως 750.000 κατοίκους.

Παρά αυτές τις διαφορές στον αριθμό των κατοίκων, όλοι οι δήμοι είναι - με εξαίρεση οι τέσσερις μεγαλύτερες πόλεις - ομοιόμορφες στις ειδικότητες και έχουν τους ίδιους στόχους να εκπληρώσουν.

Αυτοί οι στόχοι πραγματοποιούνται με έναν ιδιαίτερο βαθμό δημοτικής αυτονομίας. Μεταξύ των δήμων υπάρχουν μεγάλες ανομοιότητες στον όγκο, τη σύνθεση και τις δαπάνες των υπηρεσιών σχετικά με την εκπλήρωση των στόχων σε σχέση με τις αντικειμενικές διαφορές βασισμένες στα φυσικά, κοινωνικά και περιφερειακά χαρακτηριστικά γνωρίσματα.

2.6.2 Ίσο επίπεδο υπηρεσιών, αυτονομίας και διοικητικής αποκέντρωσης

Παρά τις ανομοιότητες βασισμένες στις κοινωνικές, φυσικές και περιφερειακές δομές, οι Κάτω Χώρες έχουν υψηλές φιλοδοξίες σχετικά με την εξίσωση των υπηρεσιών.

Όλοι οι δήμοι, παρά τα διαφορετικά κοινωνικά, φυσικά και τα περιφερειακά χαρακτηριστικά γνωρίσματα, πρέπει να κατέχουν την οικονομική δυνατότητα να πραγματοποιούν ένα εξισωμένο επίπεδο υπηρεσιών, που υπογραμμίζει την ισότητα και όχι την ομοιομορφία.

Τα εξισωμένα επίπεδα υπηρεσιών πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη δημοτική αυτονομία όπως καθορίζεται παρακάτω.

Περιορισμός των όρων από την κεντρική κυβέρνηση για τη σύνθεση των υπηρεσιών και τα έξοδα πραγματοποιούνται κυρίως με τη βοήθεια των νομικών οργάνων (νόμοι, γενικοί κανόνες της κυβέρνησης) απ'ό, τι με τη βοήθεια των οικονομικών οργάνων.

Η αυτονομία των δήμων έχει αυξηθεί τα τελευταία έτη λόγω της διοικητικής αποκέντρωσης θέτοντας στόχους, για τους οποίους τα οικονομικά μέσα παρέχονται από το δημοτικό κεφάλαιο.

Τα παραδείγματα είναι η διοικητική αποκέντρωση της σχολικής στέγασης, οφέλη για την εσωτερική προσοχή, για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τα οφέλη της απασχόλησης και του εισοδήματος.

2.6.3 Η οικονομική κατανομή με έναν κεντρικό ρόλο για το δημοτικό κεφάλαιο- γενικές επιχορηγήσεις, συγκεκριμένες επιχορηγήσεις και αυτόνομο εισόδημα των δήμων

Ο στόχος των ίσων επιπέδων υπηρεσιών σε σχέση με ένα μεγάλο βαθμό δημοτικής αυτονομίας είναι εκφρασμένος στην κατανομή των οικονομικών μέσων από την κεντρική στην τοπική κυβέρνηση.

Η αυτονομία των Ολλανδικών δήμων όσον αφορά τους φόρους είναι περιορισμένοι.

- 2.6.4 Δημοτικό κεφάλαιο και γενικές επιχορηγήσεις

Το σημαντικότερο όργανο για την κατανομή των γενικών μέσων, το δημοτικό κεφάλαιο, είναι βασισμένο σε ένα σύστημα από αντικειμενικά κριτήρια που εφαρμόζονται σε κάθε δήμο.

Μόνο οι τέσσερις μεγαλύτερες πόλεις λαμβάνουν τις συμπληρωματικές επιχορηγήσεις λόγω των αποκλειστικών στόχων τους ως μεγάλες πόλεις.

- 2.6.5 Συγκεκριμένες επιχορηγήσεις

Οι δήμοι λαμβάνουν επίσης συγκεκριμένες επιχορηγήσεις.

Στο παρελθόν ο σκοπός ήταν να μειωθεί ο αριθμός των συγκεκριμένων επιχορηγήσεων ή να συγκεντρωθούν οι υπάρχουσες συγκεκριμένες επιχορηγήσεις. Οι συγκεκριμένες επιχορηγήσεις είναι τα οφέλη για την απασχόληση και το εισόδημα (κοινωνική ασφάλιση), αστική ανανέωση και τα προβλήματα των μεγάλων πόλεων για τη δημόσια ασφάλεια, οφέλη για νεολαία και οικογένεια και για την υγειονομική περίθαλψη της νεολαίας.

Στις τελευταίες δεκαετίες ο αριθμός των συγκεκριμένων επιχορηγήσεων μειώθηκε σημαντικά, αρχίζοντας από τις 500 το 1980 σε λιγότερο από 200 αυτή τη στιγμή.

Ο στόχος είναι να μειωθεί ο αριθμός ακόμα περαιτέρω σε όχι περισσότερο από μία δεκάδα χωρίς ωστόσο η μείωση του αριθμού συγκεκριμένων επιχορηγήσεων να συνεπάγεται την ίδια μείωση του ποσού από την αντίστοιχη κατανομή.

Για τον λόγο αυτό το ποσό των διατιθέμενων συγκεκριμένων επιχορηγήσεων δεν μειώθηκε πάρα πολύ.

Εν τω μεταξύ ένα μεγάλο μέρος από τις συγκεκριμένες επιχορηγήσεις δεν παρέχεται άμεσα στους δήμους αλλά στις περιφερειακές αρχές.

Μερικές από τις συγκεκριμένες επιχορηγήσεις δίνονται μόνο σε μερικούς δήμους, όσον αφορά στην αστική ανανέωση για παράδειγμα.

Παρόμοια κριτήρια (δείκτες) μπορούν να χρησιμοποιούνται για την κατανομή των συγκεκριμένων επιχορηγήσεων του δημοτικού κεφαλαίου.

Η σειρά των εξόδων είναι περιορισμένη και οι δήμοι είναι υποχρεωμένοι να δικαιολογούν τα έξοδά τους στην κεντρική κυβέρνηση.

- 2.6.6 Αυτόνομα δημοτικά εισοδήματα

Το γεγονός ότι οι δήμοι έχουν τους συγκεκριμένους πόρους τους λαμβάνεται υπόψη κατά την διάθεση των γενικών επιχορηγήσεων μέσω του δημοτικού κεφαλαίου.

Οι δήμοι μπορούν μόνο να παράγουν το εισόδημά τους από τους φόρους ιδιοκτησίας με την εφαρμογή ενός υψηλότερου ποσοστού από τα κεντρικά πρότυπα στα οποία το δημοτικό κεφάλαιο είναι βασισμένο.

Το δημοτικό κεφάλαιο διορθώνει τις ανομοιότητες μεταξύ των δήμων προκειμένου να εκτιμήσει την ιδιοκτησία με τη βοήθεια ενός αρνητικού τύπου κατανομής.

Αυτή η αρνητική κατανομή ποικίλλει μεταξύ των δήμων από 6% μέχρι σχεδόν 30% των γενικών μέσων.

Οι δήμοι, επιπλέον, πρέπει να είναι σε θέση να καλύπτουν περίπου το 4% των γενικών εξόδων τους με την χρήση των ανεξάρτητων πόρων, συμπεριλαμβανομένων, και των εισοδημάτων των επενδύσεων, των συμμετοχών ή των εκμεταλλεύσεων του εδάφους.

Εκτός από αυτούς τους ανεξάρτητους γενικούς πόρους, οι δήμοι εξουσιοδοτούνται επίσης να χρεώνουν οικονομικές συνεισφορές στους πολίτες (διοικητικές δαπάνες, φόροι ή δασμοί, κ.λπ.) εξ αιτίας της παροχής συγκεκριμένων υπηρεσιών.

Παραδείγματα τέτοιων συνεισφορών είναι οι επιβολές αποκομιδής αποβλήτων, δαπάνες αποχετεύσεων, δαπάνες για υπηρεσίες που παρέχονται με τον κατάλογο πληθυσμών και τη χορήγηση των αδειών χτίσεως.

Αυτή τη στιγμή ο όγκος της κατανομής των γενικών μέσων είναι περίπου παρόμοιος με τον όγκο της κατανομής των συγκεκριμένων μέσων (περίπου 17 δισεκατομμύρια ευρώ).

Τα δημοτικά εισοδήματα (από φόρους, από δαπάνες επενδύσεων) είναι περίπου 30% των γενικών δημοτικών μέσων χρηματοδότησης.

Υπάρχει μεγάλη ποικιλία στον όγκο των διατιθέμενων μέσων μεταξύ των δήμων, και όσον αφορά τα γενικά μέσα και στις συγκεκριμένες επιχορηγήσεις.

2.6.7 Τα αποτελέσματα της κατανομής των γενικών επιχορηγήσεων στα διαφορετικά είδη δήμων

Επειδή το δημοτικό κεφάλαιο αναγνωρίζει τις διαφορές στις δαπάνες εξ αιτίας των ποικίλων εξωγενών παραγόντων των δήμων (χαρακτηριστικά γνωρίσματα της δομής σε σχέση με τους νομικούς κανονισμούς) υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ των δήμων στα έξοδα ανά κάτοικο.

2.6.8 Εμπειρία στη δεκαετία του '90

Από τη δεκαετία του '90 του τελευταίου αιώνα τα κριτήρια (δείκτες) που εφαρμόζονται στο δημοτικό κεφάλαιο έχουν επιλεγεί με μια νέα μέθοδο.

Αυτή η νέα μέθοδος συσχετίζεται άμεσα με τις ανεπάρκειες που παρατηρούνται στη δεκαετία του '90 από το τότε «Raad voor de Gemeentefinanciën» (το δημοτικό Συμβούλιο χρηματοδότησης), που σήμερα ονομάζεται «Raad voor de Financiële Verhoudingen», σχετικά με την κατανομή των γενικών επιχορηγήσεων του δημοτικού κεφαλαίου και τις ευκαιρίες για αναθεώρηση.

Εκείνη τη στιγμή παρατηρήθηκαν τα εξής:

- η κατανομή του δημοτικού κεφαλαίου δεν ήταν αντισταθμισμένη σύμφωνα με τις διαφορές στις οικονομικές ανάγκες μεταξύ των δήμων
- υπήρξε μια ασαφής και αδικαιολόγητη σχέση μεταξύ των κριτηρίων της κατανομής και των οικονομικών αναγκών
- αυτές οι αποτυχίες παρατηρήθηκαν αμέσως μετά από μια πρόσφατη αναθεώρηση του δημοτικού κεφαλαίου
- δεν υπήρξε καμία μέθοδος για να διορθώσει τις ανεπάρκειες που παρατηρήθηκαν, και ιδιαίτερα σχετικά με το αναγνωρισμένο πρόβλημα.
- υπήρξαν μεγάλες ανομοιότητες μεταξύ των δήμων στην κοινωνική δομή του πληθυσμού (χαμηλού εισοδήματα μεταναστών).

2.6.9 Απάντηση στις παρατηρηθείσες ανεπάρκειες

Το τότε «Raad voor de Gemeentefinanciën» (δημοτικό συμβούλιο χρηματοδότησης) έθεσε το αίτημα σε διάφορα πανεπιστήμια και όργανα να αναπτυχθεί μια εναλλακτική μέθοδος για να αντισταθμίσει τις παρατηρηθείσες ανεπάρκειες.

Στο τέλος, το συμβούλιο ανάθεσε την ανάπτυξη τριών μεθόδων για την αναθεώρηση της κατανομής, οι οποίες είναι οι εξής:

- την εφαρμογή των περαιτέρω οικονομετρικών τεχνικών
- τον καθορισμό στόχων των επιπέδων υπηρεσιών ανά περιοχή και των αντίστοιχων δαπανών
- την επεξεργασία των στόχων αυτών, εστιάζοντας στους σημαντικότερους οδηγούς δαπανών ως αποτέλεσμα των εξωγενών παραγόντων.

2.6.10 Η επιλογή για μια νέα μέθοδο

Με βάση τη σύγκριση των ανωτέρω τριών μεθόδων, η μέθοδος της ανάλυσης των διαφορών, επιλέχθηκε για την επαναξιολόγηση του δημοτικού κεφαλαίου.

Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα αυτής της μεθόδου είναι:

- η αφετηρία της ανάλυσης είναι η ανάλυση των δαπανών των δήμων
- διευκρίνιση των διαφορών στα έξοδα σύμφωνα με τα διαφορετικά υπόβαθρα
- για αυτά τα υπόβαθρα γίνεται μια διάκριση μεταξύ των διαφορών στις δαπάνες σε σχέση με δημοτικούς εξωγενείς παράγοντες (διακεκριμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της κοινωνικής, φυσικής και περιφερειακής δομής που συνδυάζεται με την εφαρμογή των νομικών νόμων) και δημοτικούς ενδογενείς παράγοντες (πολιτική, προτεραιότητες, οργάνωση)
- η εξερεύνηση της έννοιας των διαφορετικών παραγόντων είναι μια επαναληπτική διαδικασία μεταξύ των δήμων με ποικίλα και περισσότερα ομοιογενή χαρακτηριστικά γνωρίσματα της δομής
- ο όγκος των δαπανών συνδέεται πάντα με τα συλλογικά έξοδα των δήμων (ως έκφραση μιας ενωμένης συλλογικής προτεραιότητας)
- ένας σημαντικός όρος για τα κριτήρια της κατανομής είναι η εύλογη σύνδεση μεταξύ της ανάπτυξης των τοπικών οικονομικών αναγκών και των αλλαγών των κριτηρίων λόγω των εξωγενών παραγόντων.

Χάριν στην εφαρμογή της ανάλυσης των διαφορών, η εξισωμένη κατανομή των τοπικών δαπανών των Κάτω Χωρών είναι ένα ισορροπημένο μίγμα μιας αντικειμενικής αιτιολόγησης των τοπικών οικονομικών αναγκών και πολιτικών αποφάσεων.

Αυτό το μίγμα προστατεύεται από τον έλεγχο των κανόνων και της ποιότητας από τους διοικητές του δημοτικού κεφαλαίου (Υπουργείο Εσωτερικών Υποθέσεων) και το «Raad voor de financiële verhoudingen» (δημοτικό συμβούλιο χρηματοδότησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ελλάδα

Εισαγωγή

Η Ελλάδα χωρίζεται σε 13 διοικητικές περιοχές γνωστές ως Περιφέρειες, που διαχωρίζονται περαιτέρω σε 51 Νομούς¹.

Επιπλέον, στη Μακεδονία υπάρχει μία αυτόνομη περιοχή, το Άγιο Όρος, μία μοναστική πολιτεία υπό την Ελληνική κυριαρχία, η οποία βρίσκεται στον ανατολικό τμήμα των τριών μεγάλων χερσονήσων από τη μακεδονική ηπειρωτική χώρα που εκτείνονται στο αιγαίο πέλαγος.

Οι νομοί διαιρούνται σε 900 δήμους και 133 κοινότητες.

Ο Νομός Αττικής διαιρείται διοικητικά σε 4 νομαρχίες: Νομαρχία Αθηνών, Νομαρχία Πειραιά, Νομαρχία Ανατολικής Αττικής, Νομαρχία Δυτικής Αττικής.

Τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα (όπως αποκαλούνται επισήμως) Αθηνών και Πειραιώς συγκροτούν τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών - Πειραιώς, γνωστή και ως «Υπερνομαρχία Αθηνών-Πειραιώς».

Επίσης η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δράμας - Καβάλας - Ξάνθης («Υπερνομαρχία Δράμας - Καβάλας - Ξάνθης») περιλαμβάνει τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα Δράμας, Καβάλας και Ξάνθης.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Έβρου - Ροδόπης («Υπερνομαρχία Έβρου-Ροδόπης») περιλαμβάνει τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα Έβρου και Ροδόπης.

Πριν το 1999 και την εφαρμογή του Σχεδίου Καποδίστριας υπήρχαν 361 δήμοι και 5.560 κοινότητες, υποδιαιρούμενες σε 12.817 οικισμούς, ενώ υπήρχαν επίσης οι επαρχίες στις οποίες διαιρούνταν οι νομοί και ανέρχονταν σε 147.

Υπάρχουν επίσης 10 περιοχές που αποκαλούνται γεωγραφικά διαμερίσματα (επτά σε ηπειρωτική χώρα και τρεις ομάδες νησιών).

Οι περιοχές είναι τα παραδοσιακά (και μέχρι τον ανώτερο υπάλληλο του 1987) υποεθνικά τμήματα της Ελλάδας, ακόμα που χρησιμοποιούνται ευρέως στην καθημερινή ομιλία.

Τα γεωγραφικά διαμερίσματα είναι:

- Θράκη
- Μακεδονία
- Θεσσαλία
- Ήπειρος
- Κεντρική Ελλάδα
- Αττική
- Πελοπόννησος
- Νησιά Αιγαίου
- Επτάνησα
- Κρήτη

1 - <http://www.wikipedia.gr>

3.1 Νόμος 2539/1997

Νόμος Καποδίστρια ή **Σχέδιο Καποδίστρια**² είναι η συνηθισμένη ονομασία του νόμου (2539/97) του Ελληνικού Κράτους, που δημοσιεύτηκε το 1997 και σύμφωνα με τον οποίο έγινε συνένωση κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους με σκοπό τη βελτιστοποίηση της δημόσιας διοίκησης στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Νέος όρος που εισήγαγε ο Νόμος Καποδίστρια είναι τα Δημοτικά Διαμερίσματα (οι παλαιές κοινότητες).

Ο νόμος αυτός πήρε το όνομά του από τον Ιωάννη Καποδίστρια, πρώτο κυβερνήτη της Ελλάδος μετά την απελευθέρωσή της από τους Οθωμανούς.

Λόγω της κατάργησης των κοινοτήτων έτυχε σημαντικής αντίδρασης σε ορισμένες περιοχές.

❖ 3.2 Α΄ βαθμού

Οι Δήμοι και οι Κοινότητες³ συγκροτούν τους Οργανισμούς του Πρώτου Βαθμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Δήμοι είναι:

α) Όσοι έχουν ήδη συσταθεί με νόμο.

β) Όσοι προέρχονται από ένωση Δήμων ή Δήμων και Κοινοτήτων ή Κοινοτήτων.

γ) Όσες Κοινότητες έχουν πληθυσμό άνω των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) κατοίκων κατά την τελευταία απογραφή.

Κοινότητες είναι όσες έχουν ήδη συσταθεί ή διατηρηθεί με νόμο.

Οι Δήμοι που δημιουργήθηκαν από το Σχέδιο «Καποδίστριας», χωρίζονται σε Δημοτικά Διαμερίσματα.

Σύμφωνα, όμως, με τον νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Νόμος 3463/2006, αριθ. Φ.Ε.Κ. 114/8-6-2006), οι όροι «Δημοτικό Διαμέρισμα» και «Κοινοτικό Διαμέρισμα» αντικαταστάθηκαν από τον όρο «Τοπικό Διαμέρισμα».

Έτσι, οι Δήμοι ή οι Κοινότητες της χώρας αποτελούνται από ένα ή περισσότερα Τοπικά Διαμερίσματα.

Κάποιοι Δήμοι και κάποιες Κοινότητες δεν χωρίζονται σε Τοπικά Διαμερίσματα (λόγω κυρίως του αριθμού και της εκάστοτε τοποθεσίας που βρίσκονται οι οικισμοί που τους απαρτίζουν).

Κατ' εξαίρεση, σύμφωνα πάντα με τον πιο πάνω Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, η έδρα των Δήμων, που, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, έχει περισσότερους από εκατό χιλιάδες (100.000) κατοίκους, διαιρείται σε Δημοτικά Διαμερίσματα

Ο Δήμος διοικείται από το δημοτικό συμβούλιο, τη δημαρχιακή επιτροπή και τον Δήμαρχο.

Δήμαρχος είναι ο ανώτατος άρχοντας μιας πόλης ή, ακριβέστερα, ενός δήμου.

Στην Ελλάδα ο δήμαρχος είναι αιρετός και εκλέγεται κάθε τέσσερα χρόνια στις δημοτικές εκλογές μαζί με τους προέδρους των Κοινοτήτων, τους δημοτικούς και κοινοτικούς συμβούλους, τους συμβούλους του δημοτικού διαμερίσματος και τους τοπικούς συμβούλους.

Η εκλογή γίνεται κάθε τέταρτο έτος, τη δεύτερη Κυριακή του μηνός Νοεμβρίου του έτους αυτού.

Ο δήμαρχος μαζί με τον νομάρχη αποτελούν τους επικεφαλής των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων *Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης* αντίστοιχα.

2,3 – Πηγή: <http://www.wikipedia.gr>

Όλοι οι δήμοι συμμετέχουν στην Κεντρική Επιτροπή Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΕΔΚΕ), όπου οι δήμαρχοι όλων των δημοτικών διαμερισμάτων είναι οι αντιπρόσωποί τους και συζητούν από κοινού όλα τα προβλήματα που ταλανίζουν τους δήμους.

❖ 3.3 Β βαθμού

Σύμφωνα με το σύνταγμα της Ελλάδας τα νομαρχιακά διαμερίσματα⁴ είναι δευτέρου βαθμού οργάνωσης της τοπικής αυτο-διοίκησης.

Είναι ιεραρχικά ανώτερα από τις Κοινότητες και τους δήμους της Ελλάδας.

Μετά από τη νομοθετική μεταρρύθμιση του 1994, τα διοικητικά καθήκοντα των νομαρχιακών διαμερισμάτων μεταφέρθηκαν στις περιφέρειες.

Ωστόσο, κρατούν ακόμα ορισμένα διοικητικά καθήκοντα τους από την κεντρική κυβέρνηση (π.χ. υγειονομικές επιτροπές, αστικές υπηρεσίες κ.λπ.) και έτσι νόμιμα θεωρούνται ως διοικητικές μονάδες της κεντρικής κυβέρνησης.

Οι πρώτες νομαρχιακές εκλογές πραγματοποιήθηκαν το 1994 διότι προηγουμένως διορίζονταν από την κυβέρνηση.

Τα νομαρχιακά διαμερίσματα κυβερνώνται από το νομαρχιακό Συμβούλιο που αποτελείται από 21 έως 37 μέλη, με επικεφαλής τον νομάρχη και προεδρευμένο από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου.

Ο νομάρχης και το νομαρχιακό συμβούλιο είναι αιρετά όργανα και εκλέγονται στις Νομαρχιακές Εκλογές, οι οποίες διεξάγονται ταυτόχρονα με τις Δημοτικές και Κοινοτικές κάθε τέσσερα έτη.

Άλλα όργανα των νομαρχιακών διαμερισμάτων είναι η νομαρχιακή Επιτροπή, που αποτελείται από τον έπαρχο ή έναν βοηθό και 4 έως 6 μέλη, που εκλέγονται από το νομαρχιακό Συμβούλιο.

Τα τρία-πέμπτα όλων των εδρών πηγαίνουν στο συνδυασμό που κερδίζει με πλειοψηφία και τα δύο-πέμπτα των εδρών πηγαίνουν στα συμβαλλόμενα μέρη που εδρεύουν σε ένα ανάλογο σύστημα.

Ο νομάρχης γίνεται ο Πρόεδρος του νικηφορόρου εκλογικού συνδυασμού, που επιτυγχάνει περισσότερο από 42% στον πρώτο κύκλο των νομαρχιακών εκλογών. Εάν κανένας συνδυασμός δεν ξεπερνά αυτό το κατώτατο όριο, ένας δεύτερος κύκλος πραγματοποιείται μεταξύ των δύο συνδυασμών που πήραν τις περισσότερες ψηφοφορίες στον πρώτο κύκλο.

Το κράτος επιτηρεί τις ενέργειες των τοπικών αυτοδιοικήσεων, συμπεριλαμβανομένων των νομαρχιακών διαμερισμάτων, ωστόσο, το σύνταγμα της Ελλάδας και ο κώδικας της νομαρχιακής αυτο-διοίκησης ακόμα παρέχουν στις κοινότητες και τους δήμους το νομικό έλεγχο της διοίκησης των οριζόμενων περιοχών τους.

Ο κώδικας της νομαρχιακής αυτο-διοίκησης δεν περιλαμβάνει έναν περιοριστικό κατάλογο νομαρχιακών καθηκόντων, αλλά έναν γενικό κανόνα, σύμφωνα με τους οποίους οι πρόσφατα σχηματισμένες νομαρχιακές αυτο-διοικήσεις έχουν όλα τα καθήκοντα των προηγούμενων νομαρχιακών διαμερισμάτων, τα οποία συσχετίζονται με τις τοπικές υποθέσεις τους.

Τα υπερ-νομαρχιακά διαμερίσματα⁵ της Ελλάδας είναι επίσης δευτέρου βαθμού οργάνωσης της τοπικής αυτο-διοίκησης και αποτελούν το διοικητικό τμήμα μεταξύ των περιφερειών και των νομαρχιακών διαμερισμάτων.

4,5 – Πηγή: <http://www.wikipedia.gr>, <http://www.ypes.gr>

Διευθύνονται από έναν εκλεγμένο υπερ-νομάρχη, του οποίου ο ρόλος είναι κατά ένα μεγάλο μέρος εθιμοτυπικός, δεδομένου ότι τα περισσότερα από τα νομαρχιακά καθήκοντα ασκούνται από τους νομάρχες που έρχονται κάτω από τον υπερ-νομάρχες.

Η Ελλάδα όπως προαναφέρθηκε χωρίζεται σε 51 νομούς οι οποίοι διαιρούνταν παλαιότερα σε επαρχίες, οι οποίες διοικούνταν από πρόσωπα που λέγονταν έπαρχοι. Με τη λέξη επαρχία εννοούμε μια γεωγραφική διοικητική διαίρεση ευρύτερης περιοχής.

Οι επαρχίες της Ελλάδας ήταν οι υποδιαίρεσεις των νομαρχιακών διαμερισμάτων της χώρας.

Από το 1887 καταργήθηκαν ως διοικητικές διαιρέσεις, διατήρησαν όμως το όνομά τους σαν περιφέρειες οικονομικής εφορίας, ταμείου, εκπαιδευτικής περιφέρειας και άλλων κρατικών αρχών.

Μετά το «Σχέδιο Καποδίστριας» και τη δημιουργία των νέων δήμων, η σημασία τους περιορίστηκε ακόμη περισσότερο.

Καταργήθηκαν μετά από τις τοπικές εκλογές του 2006, σύμφωνα με το νόμο 2539/1997 του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

1. Νομός Αττικής	19. Νομός
Λευκάδας	36. Νομός
Ρεθύμνου
2. Νομός Εύβοιας	20. Νομός
Ζακύνθου	37. Νομός Δράμας
3. Νομός
Ευρυτανίας	21. Νομός Χίου	38. Νομός Έβρου
4. Νομός Φωκίδας	22. Νομός Λέσβου	39. Νομός
Καβάλας
5. Νομός
Φθιώτιδας	23. Νομός Σάμου	40. Νομός Ροδόπης
6. Νομός
Βοιωτίας	24. Νομός
Αρκαδίας	41. Νομός Ξάνθης
7. Νομός
Χαλκιδικής	25. Νομός
Αργολίδας	42. Νομός Άρτας
8. Νομός Ημαθίας	26. Νομός
Κορινθίας	43. Νομός
Ιωαννίνων
9. Νομός Κιλκίς	27. Νομός
Λακωνίας	44. Νομός
Πρέβεζας
10. Νομός Πέλλας	28. Νομός
Μεσσηνίας	45. Νομός
Θεσπρωτίας
11. Νομός Πιερίας	29. Νομός
Κυκλάδων	46. Νομός
Αιτωλοακαρναν
ίας
12. Νομός Σερρών	30. Νομός
Δωδεκανήσου	47. Νομός Ηλείας
13. Νομός
Θεσσαλονίκης	31. Νομός
Καρδίτσας	48. Νομός
Φλώρινας
14. Νομός Χανίων	32. Νομός Λάρισας	49. Νομός
Γρεβενών
15. Νομός
Ηρακλείου	33. Νομός
Μαγνησίας	50. Νομός
Καστοριάς
16. Νομός
Λασιθίου	34. Νομός
Τρικάλων	51. Νομός Κοζάνης
17. Νομός
Κέρκυρας	35. Νομός Αχαΐας	(a) Άγιο Όρος
18. Νομός
Κεφαλληνίας		

3.4 Περιφέρειες

Η Περιφέρεια^δ αποτελεί μία αυτοτελή ενιαία Διοικητική Μονάδα αποκέντρωσης της Κρατικής Διοίκησης με αρμοδιότητες σχεδιασμού, προγραμματισμού, συντονισμού και εφαρμογής των πολιτικών για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της γεωγραφικής της περιοχής.

Υπάρχουν 13 περιφέρειες (9 στην ηπειρωτική περιοχή της χώρας και 4 στα νησιά).

Ως ιδρυτικός νόμος της Περιφέρειας θεωρείται ο Ν. 1622/1986 «Τοπική Αυτοδιοίκηση - Περιφερειακή Ανάπτυξη - Δημοκρατικός Προγραμματισμός».

Η Περιφέρεια αποτελεί γεωγραφική μονάδα που έχει συγκεκριμένα όρια, εδαφική έκταση, πληθυσμό και έδρα, και αποτελείται από όργανα και υπηρεσίες.

Όργανα της Περιφέρειας είναι ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας με τις υπ' αυτόν υπηρεσίες και το Περιφερειακό Συμβούλιο.

Με βάση το άρθρο 61 του Ν. 1622/86, καθώς και το Προεδρικό Διάταγμα 51/1987, η χώρα διαιρείται σε 13 Περιφέρειες ως εξής:

1. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με έδρα την Κομοτηνή
2. Κεντρικής Μακεδονίας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη
3. Δυτικής Μακεδονίας, με έδρα την Κοζάνη
4. Ηπείρου, με έδρα τα Ιωάννινα
5. Θεσσαλίας, με έδρα τη Λάρισα
6. Ιονίων Νήσων, με έδρα την Κέρκυρα

7. Δυτικής Ελλάδας, με έδρα την Πάτρα
8. Στερεάς Ελλάδας, με έδρα τη Λαμία
9. Αττικής, με έδρα την Αθήνα
10. Πελοποννήσου, με έδρα την Τρίπολη
11. Βορείου Αιγαίου, με έδρα τη Μυτιλήνη
12. Νοτίου Αιγαίου, με έδρα την Ερμούπολη, και
13. Κρήτης, με έδρα το Ηράκλειο

Η Περιφέρεια έχει δημοσιονομική αυτοτέλεια και η διάρθρωση της είναι ανεξάρτητη από τα Υπουργεία καθώς έχει δικό της προσωπικό, δικές της υπηρεσίες και δικό της προϋπολογισμό.

Τέλος, έχει τις αρμοδιότητες που ασκούν οι Υπηρεσίες της στη συνολική χωρική έκτασή της, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών της Περιφέρειας στους Νομούς ή τις Νομαρχίες, καθώς και τις αρμοδιότητες που ανήκουν στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

1. Αττική
2. Στερεά Ελλάδα
3. Κεντρική Μακεδονία
4. Κρήτη
5. Ανατολική Μακεδονία και Θράκη
6. Ήπειρος
7. Ιόνια νησιά
8. Βόρειο Αιγαίο
9. Πελοπόννησος
10. Νότιο Αιγαίο
11. Θεσσαλία
12. Δυτική Ελλάδα
13. Δυτική Μακεδονία

3.4.1 Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης ανέρχεται σε 607.162 κατοίκους σύμφωνα με την εκτίμηση της ΕΣΥΕ και καλύπτει το 5,3% του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

Το πληθυσμιακό μέγεθος της Περιφέρειας εκτιμάται ότι είναι μειωμένο σε σχέση με το έτος της τελευταίας απογραφής (-1,5% σε σύγκριση με το 1991).

Δεν συνυπολογίζεται όμως η εισροή των νεοπροσφύγων και των οικονομικών προσφύγων που έλαβε χώρα κατά την τρέχουσα δεκαετία.

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης καταλαμβάνει το βορειοανατολικό ακραίο τμήμα της χώρας, συνορεύει ανατολικά με την Τουρκία, βόρεια με την Βουλγαρία και δυτικά με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και ειδικότερα με το Νομό Σερρών.

Επίσης νοτιοδυτικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος και νοτιοανατολικά από το Θρακικό Πέλαγος.

Η Περιφέρεια αποτελείται από τους εξής πέντε νομούς: Καβάλας, Δράμας, Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου.

Έχει συνολική έκταση 14.157 χιλ. στρέμματα και καλύπτει το 10,7% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Η Περιφέρεια διασχίζεται από τους μεγάλους ποταμούς Νέστο, Στρυμόνα και Έβρο. Ο Νέστος αποτελεί το όριο ανάμεσα στην Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη. Επίσης, έχει πολλές λίμνες, οι περισσότερες από τις οποίες έχουν επιφανειακή διέξοδο σε ποταμούς.

Δήμοι και Κοινότητες Νομού Δράμας

- Δ. Δοξάτου
- Δ. Δράμας
- Δ. Καλαμπακίου
- Δ. Κάτω Νευροκοπίου
- Δ. Νικηφόρου
- Δ. Παρανεστίου
- Δ. Προσοτσάνης
- Κ. Σιδηρονέρου
- Δ. Σιταγρών

Δήμοι και Κοινότητες Νομού Έβρου

- Δ. Αλεξανδρούπολης
- Δ. Βύσσας
- Δ. Διδυμοτείχου
- Δ. Κυπρίνου
- Δ. Μεταξάδων
- Δ. Ορεστιάδας
- Δ. Ορφεία
- Δ. Σαμοθράκης
- Δ. Σουφλίου
- Δ. Τραϊανούπολης

- Δ. Τριγώνου
- Δ. Τυχερού
- Δ. Φερών

Δήμοι και Κοινότητες Νομού Καβάλας

- Δ. Ελευθερούπολης
- Δ. Ελευθερών
- Δ. Θάσου
- Δ. Καβάλας
- Δ. Κεραμωτής
- Δ. Ορεινού
- Δ. Ορφανού
- Δ. Παγγαίου
- Δ. Πιερέων
- Δ. Φιλίππων
- Δ. Χρυσούπολης

Δήμοι και Κοινότητες Νομού Ξάνθης

Δ. Αβδήρων
Δ. Βιστωνίδος
Κ. Θερμών
Κ. Κοτύλης
Δ. Μύκης
Δ. Ξάνθης
Κ. Σατρών
Κ. Σελέρου
Δ. Σταυρούπολης
Δ. Τοπείρου

Δήμοι και Κοινότητες Νομού Ροδόπης

Δ. Αιγείρου
Κ. Αμαζιάδων
Δ. Αρριανών
Δ. Ιάσμου
Κ. Κέχρου
Δ. Κομοτηνής
Δ. Μαρωνείας
Δ. Νέου Σιδηροχωρίου
Κ. Οργάνης
Δ. Σαπών
Δ. Σώστου
Δ. Φιλλύρας

3.4.2 Περιφέρεια Κεντρική Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κατατάσσεται από πλευράς πληθυσμιακού δυναμικού, δεύτερη μεταξύ των 13 Περιφερειών της χώρας, με συνολικό πληθυσμό που ανέρχεται σε 1.874.597 κατοίκους σύμφωνα με την εκτίμηση της ΕΣΥΕ και καλύπτει το 17,1% του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

Η πρόβλεψη πληθυσμού για την Περιφέρεια το έτος 2001, εμφανίζει ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά αύξησης πληθυσμού στην Ελλάδα, σύμφωνα με μελέτη ΚΕΠΕ.

Η περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας συγκροτεί το διαμέρισμα Β. Ελλάδας μαζί με τις περιφέρειες Δ. Μακεδονίας, Αν. Μακεδονίας, Θράκης και Θεσσαλίας.

Καταλαμβάνει το κεντρικό τμήμα της Βόρειας Ελλάδας και αποτελείται από τους νομούς Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Σερρών, Κιλκίς, Πέλλας, Ημαθίας, και Πιερίας και έχει έδρα την Θεσσαλονίκη, πρωτεύουσα του ομώνυμου νομού.

Συνορεύει Βόρεια με δύο Βαλκανικές χώρες, την Βουλγαρία και την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), Νότια βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος και συνορεύει με την Περιφέρεια της Θεσσαλίας.

Δυτικά συνορεύει με την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και ανατολικά με την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Έχει συνολική έκταση 19.146 χμ² και καλύπτει το 14,5% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Η Περιφέρεια έχει πλούσιους φυσικούς, εδαφικούς και υδάτινους πόρους, καθώς και πλούσιο υπέδαφος που αξιοποιούνται εν μέρει, αλλά απαιτούν και περαιτέρω εκσυγχρονισμό υποδομών και ερευνητική προσπάθεια.

Η γεωγραφική θέση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας διαμορφώνει με τα δεδομένα της συγκυρίας (διαπεριφερειακή, διαβαλκανική και Ευρωπαϊκή λειτουργία της περιφέρειας), ένα σημαντικό "πεδίο" ανάπτυξης πρωτοβουλιών.

Η Θεσσαλονίκη θα ανταποκριθεί στις προσδοκίες του Βαλκανικού σχεδιασμού, στο βαθμό που θα μετατρέψει το οργανωτικό, λειτουργικό και παραγωγικό της πλεονέκτημα σε πολιτικό βάρος.

3.4.3 Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Ο πληθυσμός της Δυτικής Μακεδονίας ανέρχεται σε 302.750 κατοίκους (ΕΣΥΕ 2001) και αντιστοιχεί στο 2,9% του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

Ο ρυθμός αύξησης του πληθυσμού την περίοδο 1993 – 1998 είναι 1,66%, λίγο μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο της χώρας (1,56%).

Τα αστικά κέντρα της Περιφέρειας, σύμφωνα με την απογραφή του 2001, είναι η Κοζάνη (35.942 κατ.), η Πτολεμαΐδα (28.942 κατ.), η Καστοριά (16.218 κατ.), η Φλώρινα (14.555 κατ.), ενώ τα Γρεβενά, πρωτεύουσα του ομώνυμου νομού, έχουν πληθυσμό (10.447 κατ.).

Μεταξύ των απογραφών 1991 και 2001 (από τα μέχρι σήμερα επίσημα στοιχεία για το 2001 της ΕΣΥΕ), ο πληθυσμός του νομού Κοζάνης αυξήθηκε 3,3%, αύξηση χαμηλότερη από του συνόλου της χώρας (6,9%).

Ο πληθυσμός του νομού Γρεβενών αυξήθηκε 3, 2% (από τα μέχρι σήμερα επίσημα στοιχεία για το 2001 της ΕΣΥΕ).

Ο πληθυσμός του νομού Καστοριάς αυξήθηκε 1, 5%, αύξηση πολύ μικρότερη από του συνόλου της χώρας (6, 9%) (από τα μέχρι σήμερα επίσημα στοιχεία της ΕΣΥΕ).

Τέλος ο πληθυσμός του νομού Φλώρινας αυξήθηκε 3,1% (από τα μέχρι σήμερα επίσημα στοιχεία της ΕΣΥΕ).

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα της Ελλάδας και συνορεύει με την Αλβανία και την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM).

Η Δυτική Μακεδονία έχει έκταση 9.451 χλμ² και καταλαμβάνει το 7,2% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Είναι περιοχή κατ' εξοχήν ορεινή με το 82% του εδάφους της να καλύπτεται από ορεινές και ημιορεινές εκτάσεις.

Νομός Γρεβενών

Δ. Βεντζίου
Δ. Γόργιανης
Δ. Γρεβενών
Δ. Δεσκάτης
Δ. Ηρακλεωτών
Δ. Θεοδώρου Ζιάκα
Δ. Κοσμά του Αιτωλού
Δ. Χασίων
Κ. Αβδέλλας
Κ. Δοτσικού
Κ. Μεσολουρίου
Κ. Περιβολίου
Κ. Σαμαρίνας
Κ. Σμίξης
Κ. Φιλιππαιών

Νομός Καστοριάς

Δ. Αγίας Τριάδας
Δ. Αγίων Αναργύρων
Δ. Ακριτών
Δ. Αλιάκμονα
Δ. Βιτσίου
Δ. Ίωνος Δραγούμη
Δ. Καστοριάς
Δ. Κλεισούρας
Δ. Κορεστίων
Δ. Μακεδνών
Δ. Νεστορίου
Δ. Ορεστίδος
Κ. Αρρένων
Κ. Γράμμου
Κ. Καστρακίου

Νομός Κοζάνης

Δ. Αγίας Παρασκευής
Δ. Αιανής
Δ. Ασκίου
Δ. Βελβεντού
Δ. Βερμίου
Δ. Ελίμειας
Δ. Ελλησπόντου
Δ. Δημητρίου Υψηλάντη
Δ. Καμβουνίων
Δ. Κοζάνης
Δ. Μουρικού
Δ. Νεάπολης
Δ. Πτολεμαΐδας
Δ. Σερβίων
Δ. Σιάτιστας
Δ. Τσοτυλίου
Κ. Βλάστης
Κ. Λιβαδερού

Κ. Πενταλόφου

Νομός Φλώρινας

Δ. Αετού
Δ. Αμυνταίου
Δ. Κάτω Κλεινών
Δ. Μελίτης
Δ. Περάσματος
Δ. Πρεσπών
Δ. Φιλώτα
Δ. Φλώρινας
Κ. Βαρικού
Κ. Κρυσταλλοπηγής
Κ. Λεχόβου
Κ. Νυμφαίου

3.4.4 Περιφέρεια Ηπείρου

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Ηπείρου ανέρχεται σε 336.392 κατοίκους.

Η Περιφέρεια Ηπείρου είναι από τις πλέον αραιοκατοικημένες, με πυκνότητα πληθυσμού 40,5 κατοίκους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο, έναντι 79,7 της χώρας.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η Περιφέρεια Ηπείρου συγκεντρώνει μόλις το ποσοστό του 3,2% του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

Η Περιφέρεια Ηπείρου καταλαμβάνει το βορειοδυτικό τμήμα της χώρας.

Δυτικά βρέχεται από το Ιόνιο πέλαγος, ενώ ανατολικά συνορεύει με την Μακεδονία και τη Θεσσαλία, καθώς νότια εκτείνεται μέχρι τον Αμβρακικό κόλπο και το Νομό Αιτωλοακαρνανίας, ενώ βόρεια συνορεύει με την Αλβανία.

Η Ήπειρος υπήρξε πάντοτε ο συνδετικός κρίκος μεταξύ της βορειοδυτικής και νοτιοανατολικής Ευρώπης, της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής.

Η Περιφέρεια Ηπείρου στο βορειοδυτικό τμήμα της Ελλάδας, είναι μία από τις 13 Περιφέρειες της χώρας και διαιρείται σε τέσσερις διοικητικές περιοχές: τους νομούς Άρτας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων και Πρέβεζας.

Έχει συνολική έκταση 9,203Κm², καλύπτοντας το 6,7% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Νομός Άρτας

Δ. Αγναντών
Δ. Αθαμανίας
Δ. Αμβρακικού
Δ. Αραχού
Δ. Αρταίων

Δ. Βλαχερνών
Δ. Γ. Καραϊσκάκη
Δ. Ηράκλειας
Δ. Κομποτίου
Δ. Ξηροβουνίου
Δ. Πέτα
Δ. Τετραφυλιάς

Δ. Φιλοθέης
Κ. Θεοδωριανών
Κ. Κομμενού
Κ. Μελισσουργών

Νομός Θεσπρωτίας

Δ. Αχέροντα
Δ. Ηγουμενίτσης
Δ. Μαργαριτίου
Δ. Παραμυθιάς
Δ. Παραποτάμου
Κ. Πέρδικας
Δ. Σαγιάδας
Κ. Σουλίου
Δ. Συβότων
Δ. Φιλιατών
Δ. Ευρυμενών
Δ. Ζίτσας
Δ. Ιωαννιτών
Κ. Καλαριτών
Δ. Καλπακίου
Δ. Κατσανοχωρίων
Δ. Κεντρικού Ζαγορίου
Δ. Κόνιτσας
Κ. Λάβδανης
Δ. Μαστοροχωρίων
Κ. Ματσουκίου
Δ. Μετσόβου
Κ. Μηλέας
Δ. Μολοσσών
Δ. Μπιζανίου
Κ. Νήσου Ιωαννίνων
Δ. Παμβώτιδος
Κ. Παπίγκου
Δ. Πασαρώνος
Δ. Περάματος
Δ. Πραμάντων
Κ. Πωγωνιανής

Νομός Ιωαννίνων

Δ. Άνω Καλαμά
Δ. Άνω Πωγωνίου
Δ. Αγίου Δημητρίου
Κ. Αετομηλίτσης
Δ. Ανατολής
Δ. Ανατολικού Ζαγορίου
Κ. Βαθυπέδου
Κ. Βοβούσης
Δ. Δελβινακίου
Δ. Δερβιζιάνων
Κ. Διστράτου
Δ. Δωδώνης
Δ. Εγνατίας
Δ. Εκάλης
Δ. Σελλών
Κ. Σιράκου
Δ. Τζουμέρκων
Δ. Τύμφης
Κ. Φούρκας

Νομός Πρέβεζας

Δ. Ανωγείου
Δ. Ζαλόγγου
Δ. Θεσπρωτικού
Κ. Κρανέας
Δ. Λούρου
Δ. Πάργας
Δ. Πρεβέζης
Δ. Φαναρίου
Δ. Φιλιπιάδος

3.4.5 Περιφέρεια Θεσσαλίας

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανέρχεται σε 743.075 κατοίκους σύμφωνα με την εκτίμηση της ΕΣΥΕ, που αντιπροσωπεύει το 7,1% του συνολικού πληθυσμού της χώρας καθώς αποτελεί την τρίτη σε πληθυσμιακό μέγεθος Περιφέρεια.

Ο ρυθμός αύξησης του πληθυσμού της Περιφέρειας είναι μικρότερος από τον ρυθμό αύξησης του πληθυσμού της Χώρας την περίοδο 1998-01 (0,55% έναντι 1,56%).

Η πληθυσμιακή πυκνότητα της Περιφέρειας είναι 52,9 κατ. ανά τετρ. χλμ. έναντι 79,7 της χώρας.

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας καταλαμβάνει το κεντρικό – ανατολικό τμήμα του ηπειρωτικού κορμού της Ελλάδος.

Αποτελείται από τους Νομούς Καρδίτσας, Λαρίσης, Μαγνησίας και Τρικάλων και καταλαμβάνει συνολική έκταση 14.036 χλμ² (10,6% της συνολικής έκτασης της χώρας).

Συνορεύει προς Βορρά με τις Περιφέρειες Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας, προς Νότο με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος, Δυτικά με την Περιφέρεια Ηπείρου, ενώ Ανατολικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος.

Η εδαφική της διαμόρφωση είναι τέτοια ώστε ψηλά βουνά περιβάλλουν το Θεσσαλικό κάμπο, ο οποίος αποτελεί τη μεγαλύτερη πεδιάδα της χώρας που διαρρέεται δυτικά προς τα ανατολικά από τον ποταμό Πηνειό που είναι το τρίτο μεγαλύτερο ποτάμι της χώρας.

Τα βουνά αυτά είναι ο Όλυμπος, το νότιο τμήμα της οροσειράς της Πίνδου, ο Ιταμός, το Πήλιο και η Όθρυς. Ιδιαίτερης σημασίας είναι η τεχνητή λίμνη του Ταυρωπού, η οποία δημιουργήθηκε ύστερα από απόφραξη της κοίτης του Ταυρωπού, παραπόταμου του Αχελώου.

Νομός Καρδίτσας

- Δ. Αθαμανών
- Δ. Αργιθέας
- Δ. Άρνης
- Δ. Αχελώου
- Δ. Ιθώμης
- Δ. Ιτάμου
- Δ. Καλλιφώνου
- Δ. Κάμπου
- Δ. Καρδίτσας
- Δ. Μενελαΐδας
- Δ. Μητρόπολης
- Δ. Μουζακίου
- Δ. Νεβρόπολης Αγράφων
- Δ. Παλαμά
- Δ. Παμίσου
- Δ. Πλαστήρα
- Δ. Ρεντίνης
- Δ. Σελλάνων
- Δ. Σοφάδων
- Δ. Ταμασίου
- Δ. Φύλλου

Νομός Λαρίσης

- Δ. Αγιάς
- Δ. Αμπελακίων
- Δ. Αμπελώνος
- Δ. Αντιχασίων
- Δ. Αρμενίου
- Δ. Βερδικούσης
- Δ. Γιάννουλης
- Δ. Γόννων
- Δ. Ελασσόνας
- Δ. Ενιππέα
- Δ. Ευρυμενών
- Δ. Καρυάς
- Δ. Κάτω Ολύμπου
- Δ. Κιλελέρ
- Δ. Κοιλιάδας
- Δ. Κρανώνος
- Δ. Λακέρειας
- Δ. Λάρισας
- Δ. Λιβαδίου
- Δ. Μακρυχωρίου
- Δ. Μελιβοΐας

- Δ. Ναρθακίου
- Δ. Νέσσωνας
- Δ. Νίκαιας
- Δ. Ολύμπου
- Δ. Πλατυκάμπου
- Δ. Πολυδάμαντα
- Δ. Ποταμιάς
- Δ. Σαρανταπόρου
- Δ. Τυρνάβου
- Δ. Φαρσάλων

Νομός Μαγνησίας

- Δ. Αγριάς
- Δ. Αισωνίας
- Δ. Αλμυρού
- Δ. Αλοννήσου
- Δ. Ανάβρας
- Δ. Αργαλαστής
- Δ. Αρτέμιδας
- Δ. Αφετών
- Δ. Βόλου
- Δ. Ζαγοράς
- Δ. Ιωλκού
- Δ. Κάρλας
- Δ. Κεραμιδίου
- Δ. Μακρινίτσης
- Δ. Μηλεών
- Δ. Μουρεσίου
- Δ. Νέας Αγχιάλου
- Δ. Νέας Ιωνίας
- Δ. Πορταριάς
- Δ. Πτελεού
- Δ. Σηπιάδος
- Δ. Σκιάθου
- Δ. Σκοπέλου

- Δ. Σούρπης
- Δ. Τρικερίου
- Δ. Φερών

Νομός Τρικάλων

- Δ. Αιθίων
- Δ. Ασπροποτάμου
- Δ. Βασιλικής
- Δ. Γόμφων
- Δ. Εστιαιώτιδας
- Δ. Καλαμπάκας
- Δ. Καλλιδέδρου
- Δ. Καστανιάς
- Δ. Κλεινοβού
- Δ. Κόζιακα
- Δ. Μαλακασίου
- Δ. Μεγάλων Καλυβίων
- Δ. Μυροφύλλου
- Δ. Νεράιδας
- Δ. Οιχαλίας
- Δ. Παληοκάστρου
- Δ. Παραληθαίων
- Δ. Πελινναίων
- Δ. Πιαλείων
- Δ. Πύλης
- Δ. Πυνδαίων
- Δ. Τρικκαίων
- Δ. Τυμφαίων
- Δ. Φαλωρείας
- Δ. Φαρκαδόνας
- Δ. Χασίων

3.4.6 Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της απογραφής του έτους 2001, ανέρχεται σε 741.282 άτομα.

Είναι η τέταρτη σε πληθυσμό περιφέρεια της Ελλάδος, συγκεντρώνοντας το 7% του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας καταλαμβάνει το ΒΔ τμήμα της Πελοποννήσου και το Δυτικό άκρο της Στερεάς Ελλάδος.

Περιλαμβάνει τους Νομούς Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας και Ηλείας.

Συνολικά παρατηρείται ότι σημαντική αύξηση του πληθυσμού παρουσιάζουν κυρίως οι παραθαλάσσιοι Δήμοι των Νομών Αχαΐας και Ηλείας και οι δήμοι του άξονα Ναυπάκτου - Αγρινίου του Νομού Αιτωλ/νίας.

Αντίθετα, οι ορεινοί Δήμοι παρουσιάζουν πληθυσμιακή μείωση, αναδεικνύοντας το έλλειμμα ανάπτυξης των ορεινών περιοχών της Περιφέρειας.

Λόγω της θέσης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, και της γειννιάσής της, τόσο με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εσωτερικά σύνορα) όσο και με τρίτες χώρες (εξωτερικά σύνορα), υπάρχει έντονο στοιχείο μεταναστών και παλιννοστούντων.

Η συνολική της έκταση είναι 11.350 km² και καλύπτει το 8,6% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Έχει εκτεταμένα παράλια και στους τρεις Νομούς, που βρέχονται από τη θάλασσα του Ιονίου Πελάγους και των κόλπων: Αμβρακικού, Πατραϊκού και Κορινθιακού.

Νομός Αιτωλοακαρνανίας

Δ. Αγγελικάστρου
Δ. Αγρινίου
Δ. Αιτωλικού
Δ. Αλυζίας
Δ. Αμφιλοχίας
Δ. Ανακτορίου
Δ. Αντιρρίου
Δ. Αποδοτιάς
Δ. Αρακυνθού
Δ. Αστακού
Δ. Θερμού
Δ. Θεστιέων
Δ. Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου
Δ. Ινάχου
Δ. Κεκροπίας
Δ. Μακρυνείας
Δ. Μεδεώνος
Δ. Μενιδίου
Δ. Ναυπάκτου
Δ. Νεάπολης
Δ. Οινιάδων
Δ. Παναιτωλικού
Δ. Παραβόλας
Δ. Παρακαμπυλιών
Δ. Πλατάνου
Δ. Πυλλήνης
Δ. Στρατού
Δ. Φυτείων
Δ. Χαλκείας

Νομός Αχαΐας

Δ. Αιγείρας
Δ. Αιγίου
Δ. Ακράτας

Δ. Αροανίας
Δ. Βραχαικών
Δ. Διακοπτού
Δ. Δύμης
Δ. Ερινέου
Δ. Καλαβρύτων
Δ. Λαρισσού
Δ. Λευκασίου
Δ. Μεσσατίδος
Δ. Μοβρής
Δ. Παιών
Δ. Παραλίας
Δ. Πατρέων
Δ. Ρίου
Δ. Συμπολιτείας
Δ. Τριταίας
Δ. Φαρρών
Δ. Ωλενίας
Κ.Λεοντίου

Νομός Ηλείας

Δ. Αλιφείρας
Δ. Αμαλιάδος
Δ. Ανδραβίδας
Δ. Ανδρίτσαινας
Δ. Αρχαίας Ολυμπίας
Δ. Βαρθολομιού
Δ. Βουπρασίας
Δ. Βόλακος
Δ. Γαστούνης
Δ. Ζαχάρως
Δ. Ιαρδανού
Δ. Κάστρου – Κυλλήνης
Δ. Λαμπείας
Δ. Λασιώνος
Δ. Λεχαιών

Δ. Πηνειάς
Δ. Πύργου
Δ. Σκιλλούνους
Δ. Τραγανού
Δ. Φιγαλείας

Δ. Φολόης
Δ. Ωλένης

3.4.7 Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ανέρχεται σε 605.329 κατοίκους σύμφωνα με την επίσημη Απογραφή Πληθυσμού της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος για το 2001 και αντιστοιχεί στο 5,52% του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος βρίσκεται στο κέντρο της χώρας, συνορεύει προς Βορρά με Θεσσαλία, προς τη δύση με τη Δυτική Ελλάδα και προς νότο με την Αττική.

Βρέχεται ανατολικά από το Αιγαίο Πέλαγος και τον Ευβοϊκό Κόλπο και νότια από τον Κορινθιακό Κόλπο.

Αποτελείται από τους νομούς Βοιωτίας, Ευβοίας, Ευρυτανίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας.

Καταλαμβάνει συνολική έκταση 15.549 τ.χλμ. (ποσοστό 11,8% της συνολικής έκτασης της χώρας).

Έχει έδρα τη Λαμία, πρωτεύουσα του νομού Φθιώτιδας.

Τα αστικά κέντρα και οι κυριότεροι οικισμοί της Περιφέρειας σύμφωνα με την απογραφή του 2001 είναι η Χαλκίδα (53.584 κατ.), η Λαμία (46.406 κατ.), η Θήβα (21.211 κατ.), η Λιβαδειά (20.061 κατ.) ενώ ακολουθούν η Άμφισσα και το Καρπενήσι (με 6.946 και 6.592 κατ. αντίστοιχα).

Νομός Βοιωτίας

Δ. Ακραιφνίας
Δ. Αλιάρτου
Δ. Αντικύρας
Δ. Αραχώβης
Δ. Βαγίων
Δ. Δαύλειας
Δ. Δερβενοχωρίων
Δ. Διστόμου
Δ. Θεσπιέων
Δ. Θηβαίων
Δ. Θίσβης
Δ. Κορώνειας
Δ. Κυριακίου
Δ. Λεβαδέων
Δ. Οινοφύτων
Δ. Ορχομενού
Δ. Πλαταιών
Δ. Σχηματαρίου

Δ. Τανάγρας
Δ. Χαιρωνείας

Νομός Ευβοίας

Δ. Αιδηψού
Δ. Αμαρυνθίων
Δ. Ανθηδώνος
Δ. Αρτεμισίου
Δ. Αυλίδος
Δ. Αυλώνος
Δ. Διρφύων
Δ. Δυστίων
Δ. Ελυμνίων
Δ. Ερέτριας
Δ. Ιστιαίας
Δ. Καρύστου
Δ. Καφηρέως
Δ. Κηρέως

Δ. Κονιστρών
Δ. Κύμης
Δ. Ληλαντίων
Δ. Λιχάδος
Δ. Μαρμαρίου
Δ. Μεσσαπίων
Δ. Νέας Αρτάκης
Δ. Νηλέως
Δ. Σκύρου
Δ. Στυραίων
Δ. Ταμιναίων
Δ. Χαλκιδέων
Δ. Ωρεών

Νομός Ευρυτανίας

Δ. Αγράφων
Δ. Απεραντίων
Δ. Ασπροποτάμου
Δ. Βίνιανης
Δ. Δομνίστας
Δ. Καρπενησίου
Δ. Κτημενίων
Δ. Ποταμιάς
Δ. Προυσσού
Δ. Φουρνά
Δ. Φραγκίστας

Νομός Φθιώτιδος

Δ. Αγίου Γεωργίου Τυμφρηστού
Δ. Αγίου Κωνσταντίνου
Δ. Αμφίκλειας
Δ. Αταλάντης
Δ. Γοργοποτάμου

Δ. Δαφνουσίων
Δ. Δομοκού
Δ. Ελάτειας
Δ. Εχιναίων
Δ. Θεσσαλιώτιδος
Δ. Καμένων Βούρλων
Δ. Λαμιέων
Δ. Λειανοκλαδίου
Δ. Μακρακώμης
Δ. Μαλεσίνης
Δ. Μώλου
Δ. Ξυνιάδος
Δ. Οπουντίων
Δ. Παύλιανης
Δ. Πελασγίας
Δ. Σπερχειάδος
Δ. Στυλίδος
Δ. Τιθορέας
Δ. Τυμφρηστού
Δ. Υπάτης

Νομός Φωκίδος

Δ. Αμφίσσης
Δ. Βαρδουσίων
Δ. Γαλαξιδίου
Δ. Γραβιάς
Δ. Δελφών
Δ. Δεσφίνης
Δ. Ευπαλίου
Δ. Ιτέας
Δ. Καλλιέων
Δ. Λιδορικού
Δ. Παρνασσού
Δ. Τολοφώνος

3.4.8 Περιφέρεια Αττικής

Με τον όρο Αττική εννοούμε την περιφέρεια Αττικής, που βρίσκεται στην κεντρική Ελλάδα και ειδικότερα καταλαμβάνει το νοτιοανατολικό τμήμα της Στερεάς Ελλάδας με 3.894.573 κατοίκους.

Έχει έκταση 3.808 χλμ² και καλύπτει το 2,9% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Έχει έδρα την Αθήνα, την διοικητική πρωτεύουσα της Ελλάδας και περιλαμβάνει ουσιαστικά μόνο τον νομό Αττικής.

Ο νομός Αττικής αποτελεί τον πιο πυκνοκατοικημένο νομό της Ελλάδος, εφόσον σε αυτόν ανήκουν η πρωτεύουσα Αθήνα, και το μεγαλύτερο λιμάνι της Ελλάδας, το λιμάνι της πόλης του Πειραιά.

Γεωγραφικά ο Νομός Αττικής χωρίζεται σε δύο μεγάλες υποενότητες, την περιφέρεια πρωτευούσης και το υπόλοιπο Αττικής.

Η περιφέρεια πρωτευούσης περιλαμβάνει το πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας (μαζί με τον Πειραιά) και οριοθετείται από τον Σαρωνικό κόλπο και τα βουνά της Πάρνηθας, του Ύμηττου και της Πεντέλης, που ορίζουν το λεκανοπέδιο Αττικής.

Η έκταση της περιφέρειας πρωτευούσης είναι 427 χλμ² καλύπτει το 11,2% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας Αττικής και διαρκώς αυξάνει τα τυπικά της όρια εκτός περιοχής λεκανοπεδίου.

Χωρίζεται στην δυτική, βόρεια και ανατολική Αττική και το υπόλοιπο της νομαρχίας Πειραιά όπου ανήκουν από διοικητικής άποψης η Σαλαμίνα, η Αίγινα, η Ύδρα, ο Πόρος, οι Σπέτσες, τα Κύθηρα και τα Αντικύθηρα, καθώς και η επαρχία Τροιζηνίας που βρίσκεται στην Πελοπόννησο.

Νομαρχία Ανατολικής Αττικής

Δ. Αγ. Στεφάνου
Δ. Αρτέμιδος
Δ. Αυλώνα
Δ. Αχαρνών
Δ. Βάρης
Δ. Βούλας
Δ. Βουλιαγμένης
Δ. Γέρακα
Δ. Γλυκών Νερών
Δ. Καλυβίων
Δ. Κερατέας
Δ. Κορωπίου
Δ. Λαυρίου
Δ. Μαρκοπούλου(Μεσογαίας)
Δ. Μαραθώνα
Δ. Ν. Μάκρης
Δ. Παιανίας
Δ. Παλλήνης
Δ. Ραφήνας
Δ. Σπάτων
Δ. Ωρωπίων
Κ. Αγ. Κωνσταντίνου
Κ. Αναβύσσου
Κ. Ανθούσας
Κ. Αφιδνών
Κ. Βαρνάβας
Κ. Γραμματικού
Κ. Διονύσου
Κ. Θρακομακεδόνων
Κ. Καλάμου
Κ. Καπανδριτίου
Κ. Κουβαρά
Κ. Κρυονερίου
Κ. Μαλακάσας
Κ. Μαρκοπούλου (Ωρωπού)

Κ. Παλαιάς Φώκαιας
Κ. Πικερμίου
Κ. Πολυδενδρίου
Κ. Ροδοπόλεως
Κ. Σαρωνίδας
Κ. Σταμάτα
Κ. Συκαμίνου

Νομαρχία Δυτικής Αττικής

Δ. Άνω Λιοσίων
Δ. Ασπροπύργου
Δ. Βιλίων
Δ. Ελευσίνας
Δ. Ερυθρών
Δ. Μάνδρας
Δ. Μεγάρων
Δ. Ζεφυρίου
Δ. Νέας Περάμου
Δ. Φυλής
Κ. Μαγούλας
Κ. Οινόης

Νομαρχία Πειραιά

Δ. Αγ. Ι. Ρέντη
Δ. Αίγινας
Δ. Αμπελακίων
Δ. Δραπετσώνας
Δ. Κερατσινίου
Δ. Κορυδαλλού
Δ. Κυθήρων
Δ. Μεθάνων
Δ. Νίκαιας
Δ. Πειραιά
Δ. Περάματος
Δ. Πόρου

Δ. Σαλαμίνας
Δ. Σπετσών
Δ. Τροιζηνίας

Δ. Ύδρας
Κ. Αγκιστρίου
Κ. Αντικυθήρων

3.4.9 Περιφέρεια Πελοποννήσου

Από την εξέταση που βασίζονται στα αποτελέσματα της Απογραφής ΕΣΥΕ του 2001, προκύπτει ότι ο ρυθμός μεταβολής του πληθυσμού της Περιφέρειας την περίοδο 1991 –2001 είναι 5,2% και υπολείπεται του αντίστοιχου εθνικού (6,9%), επιβεβαιώνοντας τη συνέχιση της πληθυσμιακής αποδυνάμωσης της Περιφέρειας.

Η Περιφέρεια αποτελεί μια ενιαία αποκεντρωμένη διοικητική μονάδα με καθοριστικό ρόλο στη διασφάλιση της εφαρμογής της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής σε Περιφερειακό επίπεδο.

Με τον τρόπο αυτό οικοδομούνται οι προϋποθέσεις για περαιτέρω από-συγκέντρωση και επιχειρείται η δημιουργία των κατάλληλων υποδομών για τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων και των λειτουργιών που θα ενισχύσουν την ικανότητά της να συμβάλλει αποτελεσματικότερα στο σχεδιασμό της ανάπτυξης.

Οι αρμοδιότητες ευρύτατα προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες και ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής θα αποτελέσουν μοχλό στην ανάπτυξή της.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου καταλαμβάνει το νότιο τμήμα της ηπειρωτικής Ελλάδας με 597.622 κατοίκους.

Αποτελείται από τους νομούς Κορινθίας, Αργολίδος, Αρκαδίας, Μεσσηνίας και Λακωνίας και έχει έδρα την Τρίπολη, Πρωτεύουσα του νομού Αρκαδίας.

Βρέχεται δυτικά από το Ιόνιο Πέλαγος και συνορεύει με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, βορειοανατολικά με την Περιφέρεια Αττικής, ενώ ανατολικά βρέχεται από το Μυρτώο Πέλαγος.

Έχει συνολική έκταση 15.490 χμ² και καλύπτει το 11,7% της συνολικής έκτασης της χώρας, με χαρακτηριστικό της μορφολογίας της τους μεγάλους ορεινούς όγκους.

3.4.10 Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας ανέρχεται σε 209.608 κατοίκους σύμφωνα με την εκτίμηση της ΕΣΥΕ και αντιστοιχεί στο 1,9% του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

Ο νομός Κέρκυρας συγκεντρώνει το 1,1% του πληθυσμού της χώρας, ο νομός Λευκάδας το 0,2% (είναι ο μικρότερος νομός της χώρας από άποψη πληθυσμού), ο νομός Κεφαλληνίας & Ιθάκης το 0,3% και ο νομός Ζακύνθου το 0,3% της χώρας.

Τα Ιόνια Νησιά είναι μια νησιωτική ακριτική Περιφέρεια και αποτελούν το "Ιόνιο Αρχιπέλαγος", το οποίο εκτείνεται κατά μήκος των δυτικών παραλίων της Ελλάδας. Η Περιφέρεια των Ιονίων Νήσων βρίσκεται στο θαλάσσιο χώρο της Κεντρικής Μεσογείου και γειτνιάζει προς βορρά με την Βαλκανική και προς τη δύση με το Mezzogiorno της Ιταλίας.

Η Περιφέρεια έχει συνολική έκταση 2.318 τ.χλμ, και καλύπτει το 1,8% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Αποτελείται από τους Νομούς Κερκύρας, Λευκάδας, Κεφαλληνίας & Ιθάκης και Ζακύνθου και σύμφωνα με τη νέα διοικητική διαίρεση ("Καποδίστριας") αποτελείται

από 33 νέους δήμους και 6 κοινότητες, οι οποίες παρέμειναν για εθνικούς ή οικονομικούς λόγους.

Η έδρα της Περιφέρειας ευρίσκεται στην Κέρκυρα.

Συνολικά η Περιφέρεια αριθμεί 32 νησιά (μικρά και μεγάλα) εκ των οποίων κατοικούνται μόνο τα 13.

Περιλαμβάνει από τα βόρεια προς τα νότια τα νησιά Οθωνοί, Ερείκουσα, Μαθράκι, Κέρκυρα, Παξοί, Αντίπαξοι, Λευκάδα, Μεγανήσι, Κάλαμος, Καστός, Ιθάκη, Κεφαλληνία και Ζάκυνθο.

3.4.11 Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Νομός Λέσβου

Ο Νομός Λέσβου βρίσκεται στο Βόρειο Αιγαίο. Αποτελείται από 3 Νησιά, τη Λέσβο, τη Λήμνο και τον Άγιο Ευστράτιο.

Η συνολική έκταση του νομού είναι 2.154 τ.χλμ, το συνολικό μήκος ακτών 696 χλμ. και ο συνολικός πληθυσμός του 105.194 κάτοικοι.

Στο νομό υπάρχουν 17 δήμοι (13 στη Λέσβο και 4 στη Λήμνο) καθώς και μία κοινότητα, η κοινότητα του Αγίου Ευστρατίου.

Πρωτεύουσα του νομού Λέσβου είναι η Μυτιλήνη. Στη Μυτιλήνη έχει την έδρα της η Νομαρχία Λέσβου, η περιφέρεια Βορείου Αιγαίου καθώς και το Υπουργείο Αιγαίου.

Δήμοι:

- Δ. Μυτιλήνης
- Δ. Μύρινας
- Δ. Αγ. Παρασκευής
- Δ. Αγιάσου
- Δ. Ατσικής
- Δ. Γέρας
- Δ. Ερεσού - Αντίσσης
- Δ. Ευεργέτουλα
- Δ. Καλλονής
- Κ. Αγ. Ευστρατίου
- Δ. Λουτροπόλεως Θερμής
- Δ. Μανταμάδου
- Δ. Μολύβου
- Δ. Μούδρου
- Δ. Νέας Κούταλης
- Δ. Πέτρας
- Δ. Πλωμαρίου
- Δ. Πολιχνίτου

Νομός Χίου

Δήμοι:

- Δ. Χίου
- Δ. Αγίου Μηνά
- Δ. Αμανής
- Δ. Ιωνίας
- Δ. Καμποχώρων
- Δ. Καρδαμύλων
- Δ. Μαστιχοχωριών
- Δ. Οινουσσών
- Δ. Ομηρούπολης
- Δ. Ψαρών

Νομός Σάμου

Η Σάμος έχει 33,814 κατοίκους (απογραφή 2001), αποτελείται από τέσσερις δήμους, Βαθέως, Καρλοβασίου, Πυθαγορείου και Μαραθοκάμου, με πρωτεύουσα την Σάμο.

Η Σάμος βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα του Αιγαίου πελάγους κοντά στα παράλια της Μικράς Ασίας.

Ανατολικά της βρίσκεται η Μικρά Ασία από την οποία χωρίζεται με τον επταστάδιο πορθμό, ή Ντάρ Μπογάζ, με ελάχιστο πλάτος 1650 μέτρα περίπου, βόρεια βρίσκεται η χερσόνησος της Ερυθραίας, βορειοδυτικά η Χίος, δυτικά και νοτιοδυτικά η Ικαρία και το σύμπλεγμα των Φούρνων και νότια τα Δωδεκάνησα, από τα οποία τα πλησιέστερα είναι το Αγαθονήσι οι Αρκοί και η Πάτμος.

Δήμοι:

- Δ. Βαθέως
- Δ. Ικαρίας
- Δ. Καρλοβασίων
- Δ. Μαραθόκαμπου
- Δ. Πυθαγορείου
- Δ. Ευδήλου
- Δ. Ραχών
- Δ. Φούρνων Κορσεών

3.4.12 Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, στη διοικητική διαίρεση της οποίας περιλαμβάνονται τα νησιωτικά συμπλέγματα των νομών Κυκλάδων και Δωδεκανήσου, βρίσκεται στο νοτιοανατολικό άκρο της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με έδρα την Ερμούπολη της νήσου Σύρου.

Η Περιφέρεια καλύπτει συνολική έκταση 5,286 τετραγωνικών χιλιομέτρων και καλύπτει το 4% της συνολικής έκτασης της χώρας με 298.462 κατοίκους.

Νομός Κυκλάδων

Ο Νομός Κυκλάδων περιλαμβάνει το σύνολο των νησιών του κεντρικού και νοτίου Αιγαίου Πελάγους, που αποτελείται από 34 νησιά από τα οποία μονίμως κατοικούνται τα 24 και πολλές βραχονησίδες.

Η συνολική του έκταση είναι 2.572 χλμ και ο πληθυσμός 90.000 κάτοικοι με πρωτεύουσα του Νομού την Ερμούπολη της Σύρου.

Τα κυριότερα νησιά του νομού είναι από τις ανατολικές Κυκλάδες τα: Σύρος, Τήνος, Άνδρος, Μύκονος, Πάρος, Αντίπαρος, Νάξος, Αμοργός, Ηρακλεία, Σχοινούσα, Δονούσα, Κουφονήσια, Ίος, Σίκινος, Φολέγανδρος, Θήρα, Ανάφη και από τις δυτικές τα νησιά Κέα, Κύθνος, Σίφνος, Σέριφος, Κίμωλος, Μήλος.

Η έδρα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων είναι η Ερμούπολη Σύρου. Στις Ν.Α. Κυκλάδες λειτουργούν 7 Επαρχεία με έδρα τα νησιά : Άνδρος, Θήρα, Κέα, Μήλος, Νάξος, Πάρος και Τήνος.

Δήμοι - Κοινότητες:

Αμοργού
Ανάφης
Άνδρου
Αντιπάρου
Άνω Σύρου
Δονούσης
Δρυμαλίας
Εξωμβούργου
Ερμουπόλεως
Ηράκλειας
Θήρας
Ιητών
Κέας
Κιμώλου
Κορθίου

Κουφονησίων
Κύθνου
Μήλου
Μυκόνου
Νάξου
Οίας
Πανόρμου
Πάρου
Ποσειδωνίας
Σερίφου
Σικίνου
Σίφνου
Σχοινούσας
Τήνου
Υδρούσας
Φολεγάνδρου

Νομός Δωδεκανήσου

Ο Νομός Δωδεκανήσου βρίσκεται στη Νοτιανατολική πλευρά του Αιγαίου Πελάγους, κοντά στις ακτές της Μικράς Ασίας.

Το Νομαρχιακό Συμβούλιο αποτελείται από 41 μέλη, εκ των οποίων τα 25 ανήκουν στην πλειοψηφία και τα 16 στην μειοψηφία.

Παρότι το όνομα της περιοχής αναφέρεται σε δώδεκα νησιά, υπάρχουν 18 κατοικημένα νησιά, η Ρόδος, η Κως, η Κάρπαθος, η Κάλυμνος, η Αστυπάλαια, η Κάσος, η Λέρος, η Νίσυρος, η Πάτμος, η Σύμη, η Τήλος, η Χάλκη, το Καστελόριζο, οι Λειψοί, η Ψέριμος, το Αγαθονήσι, οι Αρκοί, η Λεβίθα και άλλα νησιά.

Ο Νομός Δωδεκανήσου αποτελείται από τρία επαρχεία, της Κω (Νίσυρος, Τήλος, Σύμη), της Καρπάθου-Κάσου και της Καλύμνου (Λέρος, Λειψοί, Αγαθονήσι, Πάτμος, Αστυπάλαια, Αρκοί).

Ο πληθυσμός των Δωδεκανήσων υπερβαίνει τις 190.000 κατοίκους.

Η πρωτεύουσα του νομού είναι η Ρόδος η οποία κατοικείται για περισσότερα από 2400 χρόνια και είναι πατρίδα φιλοσόφων, Ολυμπιονικών, μεγάλων αρχιτεκτόνων και ενός από τα επτά θαύματα του αρχαίου κόσμου του Κολοσσού.

Δήμοι - Κοινότητες:

Αγαθονησίου
Αρχαγγέλου
Αστυπάλαιας
Ατταβύρου
Αφάντου
Δικαίου
Ηρακλειδών
Ιαλυσσού
Καλλιθέας
Καλυμνίων
Καμείρου
Καρπάθου
Κάσου

Κω
Λειψών
Λέρου
Λινδίων
Μεγίστης
Νισύρου
Νότιας Ρόδου
Ολύμπου
Πάτμου
Πεταλούδων
Ρόδου
Σύμης
Τήλου
Χάλκης

3.4.13 Περιφέρεια Κρήτης

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Κρήτης ανέρχεται σε 594.368 κατοίκους σύμφωνα με την εκτίμηση της ΕΣΥΕ, που είναι το 5,3% του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

Ο ρυθμός αύξησης του πληθυσμού της Περιφέρειας είναι σχεδόν διπλάσιος από τον ρυθμό αύξησης του πληθυσμού της χώρας στην εξαετία 93-98 (2,58% έναντι 1,56%). Η πληθυσμιακή πυκνότητα της περιφέρειας Κρήτης είναι μικρότερη της αντίστοιχης εθνικής (67,5 έναντι 79,7 κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο).

Η περιφέρεια Κρήτης, αποτελείται από τους νομούς Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου και Χανίων και έχει έδρα το Ηράκλειο, Πρωτεύουσα του ομώνυμου νομού.

Βρέχεται Βόρεια από το Κρητικό Πέλαγος και Νότια από το Λιβυκό Πέλαγος.

Έχει συνολική έκταση 8.335 χμ² και καλύπτει το 6,3% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Στην Περιφέρεια Κρήτης ανήκουν επίσης και αρκετά μικρά νησιά όπως Γαύδος, Ντία, Κουφονήσι, Γαϊδουρονήσι ή Χρυσή, Διονυσάδες, Σπιναλόγκα και Παξιμάδι, εκ των οποίων τα περισσότερα είναι ακατοίκητα.

Νομός Ηρακλείου

- Δήμοι – Κοινότητες

Αγίας Βαρβάρας
Αρκαλοχωρίου
Αρχανών
Αστερουσιών
Βιάννου

Γαζίου
Γοργοαΐνη
Γόρτυνας
Γουβών
Επισκοπής
Ζαρού
Ηρακλείου
Θραψανού
Καστελλίου

Κόφινα
Κρουσώνα
Μαλλίων
Μοιρών
Νέας Αλικαρνασσού
Νίκου Καζαντζάκη

Νομός Λασιθίου

- Δήμοι – Κοινότητες

Αγίου Νικολάου
Ιεράπετρας
Ιτάνου
Λεύκης
Μακρύ Γιαλού
Νεάπολης
Οροπεδίου Λασιθίου
Σητείας

Νομός Ρεθύμνης

- Δήμοι – Κοινότητες

Ανωγείων
Αρκαδίου
Γεροποτάμου
Κουλούκωνα
Κουρητών
Λάμπης
Λαππαίων
Νικηφόρου Φωκά
Ρεθύμνης
Συβρίτου
Φοίνικα

Παλιανής
Ρούβα
Τεμένους
Τυλίσου
Τυμπακίου
Χερσονήσου

Νομός Χανίων

- Δήμοι – Κοινότητες

Ακρωτηρίου
Ανατολικού Σελίνου
Αρμένων
Ασή Γωνιάς
Βάμου
Βουκολιών
Γαύδου
Γεωργιουπόλεως
Ελευθερίου Βενιζέλου
Θερίσου
Ιναχωρίου
Καντάνου
Κεραμιών
Κισσάμου
Κολυμβαρίου
Κρυονερίδας
Μουσούρων
Μυθήμνης
Νέας Κυδωνίας
Πελεκάνου
Πλατανιά
Σούδας
Σφακίων
Φρέ
Χανίων

3.5 Χρηματοδότηση

Οι βασικές πηγές χρηματοδότησης των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων στην Ελλάδα, όπως και σε περισσότερες χώρες τις Ευρώπης, είναι οι φόροι, τα τέλη, τα έσοδα από την εκμετάλλευση περιουσίας και οι κρατικές επιχορηγήσεις.

Το άθροισμα των εσόδων των πηγών αυτών αποτελεί περίπου το 90% των συνολικών εσόδων των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων.

Υπάρχουν επίσης, και άλλες πηγές εσόδων όπως είναι τα δάνεια, τα έσοδα από την ειβολή προστίμων κ.λ.π.

3.5.1 Κρατικές Επιχορηγήσεις

Μία κύρια πηγή χρηματοδότησης είναι οι κρατικές επιχορηγήσεις⁷, οι οποίες ωστόσο δημιουργούν μια σχέση εξάρτησης με την κεντρική διοίκηση.

Η κύρια διάκριση των επιχορηγήσεων είναι μεταξύ γενικών και ειδικών.

Οι γενικές επιχορηγήσεις είναι αυτές τις οποίες οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) μπορούν να δαπανήσουν σύμφωνα με την κρίση τους, μπορούν δηλαδή, να τις χρησιμοποιούν με τον ίδιο τρόπο που χρησιμοποιούν τα έσοδά τους από την τοπική φορολογία.

Για το λόγο αυτό, οι γενικές επιχορηγήσεις ονομάζονται και ως « μη επιλεκτικές » επιχορηγήσεις ή « επιχορηγήσεις χωρίς όρους ».

Όσων αφορά τις ειδικές επιχορηγήσεις , είναι επιχορηγήσεις οι οποίες δίνονται με σκοπό να δαπανηθούν σε δραστηριότητες που ορίζει η κεντρική διοίκηση.

Για το λόγο αυτό, οι επιχορηγήσεις ονομάζονται και ως « επιλεκτικές » ή « επιχορηγήσεις με όρους » εφόσον η κεντρική διοίκηση επιλέγει τους σκοπούς για τους οποίους θα χρησιμοποιηθούν ή βάζει όρους σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησής τους, όρους οι οποίοι μπορεί να είναι ιδιαίτερα περιοριστικοί ή ελαστικοί.

Οι ειδικές επιχορηγήσεις έχουν την οικονομική συνέπεια ότι αυξάνουν τις δαπάνες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε συγκεκριμένες δραστηριότητες μειώνοντας την τιμή στην οποία μπορούν να απολαύσουν το όφελος από κάποιο πρόγραμμα.

Δηλαδή, σε αντίθεση με τις γενικές επιχορηγήσεις που έχουν ως αποτέλεσμα να αυξήσουν τα έσοδα των τοπικών αυτοδιοικήσεων, οι ειδικές επιχορηγήσεις μεταβάλλουν τις τιμές στις οποίες μπορούν να προμηθεύονται αγαθά και υπηρεσίες για λογαριασμό των δημοτών τους.

Το σημαντικότερο πρόβλημα των επιχορηγήσεων και πιο συγκεκριμένα των γενικών επιχορηγήσεων είναι ο τρόπος σύμφωνα με τον οποίο θα κατανεμηθούν στους Οργανισμούς Τοπικών Αυτοδιοικήσεων.

Είναι γενικά παραδεκτό ότι η κατανομή των επιχορηγήσεων πρέπει να είναι τέτοια ώστε το ποσό της επιχορήγησης που θα αποδοθεί σε κάθε Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης να είναι ανάλογο των οικονομικών αναγκών του κάθε οργανισμού.

7 – Πηγή: ΤΑΤΣΟΣ, Ν., Δημοσιονομική Αποκέντρωση: Θεωρία και Πράξη, Κεφάλαιο 6

3.5.2 Δανεισμός

Ο δανεισμός⁸ αποτελεί τη δεύτερη απο πλευράς μεγέθους πηγή χρηματοδότησης των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων.

Η σημασία του δανεισμού ως πηγή χρηματοδότησης των δαπανών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης διαφέρει σημαντικά από χώρα σε χώρα.

Η διαφορά αυτή έγκειται στους οικονομικούς – κοινωνικούς – πολιτικούς λόγους που προσδίδουν σε κάθε χώρα τη δική της ιδιαιτερότητα.

Κυρίως όμως οφείλεται στο ρόλο που αποδίδει κάθε χώρα στη τοπική αυτοδιοίκηση, στο βαθμό της οικονομικής της ανεξαρτησίας καθώς και στη γενικότερη σχέση με την κεντρική διοίκηση.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της διαφοράς που παρατηρείται είναι ότι τα έσοδα από δανεισμό ως ποσοστό των συνολικών εσόδων των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων για την χώρα της Ελλάδας ανέρχεται στο 2% ενώ για την χώρα της Ολλανδίας ανέρχεται στο 10% των συνολικών εσόδων.

Γεγονός που υποδηλώνει την διαφορά στο ρόλο και τις αρμοδιότητες των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων καθώς και στο θεσμικό πλαίσιο που ισχύει για τις δύο χώρες για την διεκπεραίωση της διαδικασίας του δανεισμού.

3.5.3 Επιχειρηματική Δραστηριότητα

Σημαντική επίσης πηγή εσόδων των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων είναι και τα έσοδα από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας⁹.

Με τον τρόπο αυτό οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) μπορούν να καλύψουν το κόστος των υπηρεσιών που παρέχουν επιβάλλοντας αντίτιμο στους καταναλωτές.

Ωστόσο, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορούν να ιδρύουν επιχειρήσεις όχι μόνο για να καλύπτουν το κόστος των παρεχόμενων συγκεκριμένων υπηρεσιών τους αλλά και για να αντλήσουν πρόσθετα έσοδα.

Απώτερος σκοπός δηλαδή είναι η απόκτηση πλεονάσματος και κατ'επέκταση η αύξηση των γενικών εσόδων.

Υπάρχει όμως και η περίπτωση ο κύριος λόγος ίδρυσης να είναι η αύξηση του ανταγωνισμού καθώς και η προστασία των καταναλωτών όσων αφορά την ποιότητα και τις τιμές των παρεχόμενων σε αυτούς υπηρεσιών.

3.5.4 Παρουσίαση του Προγράμματος «Θησέας»¹⁰

Ένα αναπτυξιακό εργαλείο στην υπηρεσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Από τις αρχές του 2005, η κυβέρνηση και το υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης έχει θέσει σε εφαρμογή ένα μεγάλο πρόγραμμα ανάπτυξης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού, το πρόγραμμα «Θησέας».

Στην ουσία πρόκειται για τη θεσμοθέτηση ενός ευέλικτου και αποδοτικού συστήματος χρηματοδότησης και κατανομής των πόρων για αναπτυξιακά έργα, καθώς και για την καλύτερη οργάνωση των ΟΤΑ προς όφελος του πολίτη.

Το πρόγραμμα «Θησέας», που εντάσσεται στο γενικότερο πολιτικό πλαίσιο για τη συγκρότηση μιας ενιαίας πολιτικής για τους ΟΤΑ, διαθέτει, για πρώτη φορά στην ιστορία των οικονομικών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης την άμεση συμμετοχή της Κεντρικής Διοίκησης.

8,9- Πηγή: ΤΑΤΣΟΣ, Ν., Δημοσιονομική Αποκέντρωση: Θεωρία και Πράξη, Κεφάλαιο 8

10 – Πηγή: <http://magrathea.eetaa.gr/thiseas/>

Δηλαδή, η ύπαρξη μιας επιπλέον οικονομικής ενίσχυσης που φθάνει στο ποσοστό του 35% των ΚΑΠ και ΣΑΤΑ, πέραν των θεσμοθετημένων πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΚΑΠ, ΣΑΤΑ και φόρων που αναλογούν στους τόκους καταθέσεων φυσικών και νομικών προσώπων).

Το γεγονός αυτό δίνει μια νέα ώθηση στις αναπτυξιακές πολιτικές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και γενικότερα της ελληνικής περιφέρειας, αφού ο προϋπολογισμός του προγράμματος «Θησέας» προβλέπεται να ανέλθει στα 3,5 δισ. ευρώ για την πενταετία 2005-2009.

Όποιο όμως κι αν είναι το τελικό ποσό που θα απορροφήσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση μέχρι το τέλος του 2009, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι με ένα ιδιαίτερα προσεγμένο τρόπο το πρόγραμμα «Θησέας» προάγει την ενδυνάμωση των θεσμών της αποκέντρωσης και διασφαλίζει την ισόρροπη εγχώρια ανάπτυξη.

Υπάρχουν τρεις κεντρικές παράμετροι στις οποίες στηρίζεται η επιτυχής εφαρμογή του Προγράμματος.

1. Τα κριτήρια κατανομής βάσει των οποίων το πρόγραμμα «Θησέας» χρηματοδοτεί τους ΟΤΑ όλης της χώρας.
2. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τη χρηματοδότηση των δήμων και κοινοτήτων της χώρας από το πρόγραμμα «Θησέας».
3. Η διαδικασία προέκταξης και ένταξης των έργων στο πρόγραμμα «Θησέας».

3.5.5 Κριτήρια κατανομής των πόρων του «Θησέας»

Η Κεντρική Επιτροπή Παρακολούθησης, στην οποία συμμετέχουν εκτός από το ΥΠΕΣΔΔΑ, οι αρμόδιοι υπουργοί και υφυπουργοί 9 υπουργείων και είναι αρμόδια σε εθνικό επίπεδο για την αποτύπωση των πολιτικών προτεραιοτήτων του Προγράμματος «Θησέας», αποφάσισε η κατανομή των πόρων στους ΟΤΑ να υλοποιηθεί βάσει:

α. Κριτηρίων τυπικής κατανομής, δηλαδή την ετήσια απόδοση συγκεκριμένου ποσού ανά ΟΤΑ με τα κριτήρια ενδοπεριφερειακής κατανομής, όπως η στάθμιση γεωγραφικών και πληθυσμιακών κριτηρίων, καθώς και κριτηρίων σύγκλισης ανά περιφέρεια.

Με αυτόν τον τρόπο κατανέμεται το 45% του προγράμματος, ύψους 1.575 εκατ. ευρώ.

β. Προγραμματικών κριτηρίων, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές προτεραιότητες ανά Υποπρόγραμμα και Μέτρο κατανέμεται το 35% του προγράμματος ύψους 1.225 εκατ. ευρώ.

γ. Κριτηρίων που αφορούν σε δράσεις οριζόντιου χαρακτήρα με αποδέκτες μεγάλο αριθμό ΟΤΑ, δράσεις έκτακτων και επειγουσών αναγκών, καθώς και μέτρα υποστήριξης της προσυμβατικής διαδικασίας για τις συμπράξεις ΟΤΑ με ιδιώτες.

Η συγκεκριμένη κατανομή ανέρχεται στο 20% των πόρων του Προγράμματος, ύψους 700 εκατ. ευρώ. 1.575.000.000 ευρώ θα λάβουν οι ΟΤΑ της χώρας βάσει της τυπικής κατανομής.

Ήδη η χρηματοδότηση των ΟΤΑ από το πρόγραμμα «Θησέας» έχει ξεκινήσει με βάση τα κριτήρια τυπικής κατανομής.

Μέχρι σήμερα έχουν πάρει έγκριση για να ενταχθούν 5.680 έργα ύψους 1.075.361.311 ευρώ, ενώ η απορρόφηση φθάνει μέχρι στιγμής κατά το 19,45%, δηλαδή έχουν ξεκινήσει 894 έργα ύψους 209.168.673 ευρώ.

3.5.6 Κριτήρια επιλεξιμότητας για τη χρηματοδότηση των δήμων και κοινοτήτων της χώρας από το πρόγραμμα «Θησέας».

Θα μπορούσε κανείς να χαρακτηρίσει το πρόγραμμα «Θησέας» ένα ανθρωποκεντρικό πρόγραμμα, αφού κύριο μέλημά του είναι να υποστηρίξει έργα και δραστηριότητες, οι οποίες θα εγγυηθούν την εύρυθμη λειτουργία των δήμων και κατά συνέπεια την αποτελεσματική εξυπηρέτηση του πολίτη.

Στην κατεύθυνση αυτή, το Πρόγραμμα προσφέρει τη δυνατότητα μέσω τριών κυρίως υποπρογραμμάτων και 34 εξειδικευμένων μέτρων να χρηματοδοτήσει τους δήμους και τις κοινότητες της χώρας:

- Για έργα, μελέτες και ενέργειες που αφορούν στη βελτίωση των οργανωτικών, λειτουργικών και τεχνολογικών συστημάτων διαχείρισης των ΟΤΑ, καθώς και στη συνεχή κατάρτιση του προσωπικού τους
- Για δράσεις που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος, η οποία αποτελεί βασική παράμετρο της ποιότητας ζωής του πολίτη.
- Για τη διασφάλιση των απαραίτητων υποδομών και υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας και περίθαλψης, καθώς και την προστασία και ανάδειξη των ιδιαίτερων τοπικών πολιτιστικών αγαθών όπως αυτά εντάσσονται στο Υποπρόγραμμα 3.

Ήδη μια πρώτη εικόνα σε επίπεδο έργων είναι ότι από το πρόγραμμα «Θησέας» έχουν εγκριθεί μέχρι στιγμής 89 έργα που αφορούν στη βελτίωση των υπηρεσιών των δήμων, 4.499 έργα που ενισχύουν την τοπική ανάπτυξη, αλλά και βοηθούν την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, όπως για παράδειγμα η ενίσχυση των τοπικών συγκοινωνιών και η αντιμετώπιση του προβλήματος ύδρευσης που πολλές από τις περιφέρειες αντιμετωπίζουν, ενώ 1.092 έργα εντάσσονται μέχρι στιγμής στην κοινωνική και πολιτιστική μέριμνα για τις τοπικές κοινωνίες.

3.5.7 Η διαδικασία προένταξης και ένταξης έργων στο πρόγραμμα «Θησέας»

Βάσει του ποσού που αναλογεί σε κάθε ΟΤΑ, σύμφωνα με την απόφαση του γενικού γραμματέα της κάθε Περιφέρειας, οι δήμοι καταρτίζουν τις προτάσεις τους για την προένταξη έργων, μελετών ή ενεργειών στο πρόγραμμα «Θησέας».

Για το σκοπό αυτό και για να βοηθηθούν οι δήμοι που μέχρι σήμερα δεν είχαν την ευκαιρία, αλλά και τη σχετική τεχνογνωσία, προσφέρεται η συμβουλευτική υποστήριξη της Τεχνικής Επιτροπής Νομού (ΤΕΝ), η οποία οφείλει να συγκεντρώσει όλες τις προτάσεις σε επίπεδο νομού, να τις επεξεργαστεί και να τις υποβάλει για αξιολόγηση στην Περιφερειακή Επιτροπή Παρακολούθησης (ΠΕΠ) του προγράμματος «Θησέας».

Η Περιφερειακή Επιτροπή με τη σειρά της αξιολογεί το σύνολο των προτάσεων που της υποβλήθηκαν και συντάσσοντας το Πρακτικό Αξιολόγησης εκδίδει απόφαση με την προσωρινή ένταξη των προτάσεων την οποία και υποβάλλει για έγκριση στην Κεντρική Επιτροπή Παρακολούθησης (ΚΕΠ).

Το τελικό στάδιο για την προένταξη των έργων αναλαμβάνει η ΚΕΠ, η οποία αξιολογεί μετά από πρόταση της Ομάδας Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ) τις αποφάσεις των Περιφερειακών Επιτροπών Παρακολούθησης και τις εγκρίνει ή τις τροποποιεί, προκειμένου να καταρτισθεί το Πρόγραμμα «Θησέας» για το σύνολο της χώρας.

Η διαδικασία αυτή, που στηρίζεται στην άμεση συνεργασία των ΟΤΑ, της Περιφέρειας και της Κεντρικής Διοίκησης:

1. Διασφαλίζει την ορθολογική κατανομή των χρηματοδοτήσεων στους ΟΤΑ.
2. Εδραιώνει σύγχρονους μηχανισμούς που ενισχύουν τις σχέσεις διαφάνειας των δήμων με την Κεντρική Διοίκηση.

3. Επιχειρείται για πρώτη φορά η αυστηρή τήρηση των πιστώσεων, που έχει ως άμεσο αποτέλεσμα το μηδενισμό των υπερβάσεων.

Η οριστική ένταξη των προτάσεων των δήμων στο πρόγραμμα «Θησέας» πραγματοποιείται με απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής Παρακολούθησης, αφού έχει διαπιστώσει ότι εκπληρώνονται προϋποθέσεις, όπως η συμβατότητα των έργων με τις προτεραιότητες του προγράμματος, η ωριμότητά τους και η ύπαρξη των αναγκαίων πόρων για τη χρηματοδότησή τους.

Η απόφαση κοινοποιείται στην ΚΕΠ και στο ΥΠΕΣΔΔΑ, που έπειτα από έλεγχο της τήρησης των εγκεκριμένων πιστώσεων ανά Περιφέρεια εκδίδουν σχετική έγγραφη διαπίστωση.

Η εφαρμογή του συγκεκριμένου συστήματος διοίκησης και οικονομικής ενίσχυσης των δήμων σε συσχέτιση με την ενιαία βάση δεδομένων που διαθέτει το ΥΠΕΣΔΔΑ για την καταγραφή ανά ΟΤΑ, όχι μόνο των πόρων του προγράμματος «Θησέας», αλλά και των λοιπών εθνικών πόρων της Κεντρικής Διοίκησης, ενισχύει αφ' ενός τη διαφάνεια και την ισότιμη μεταχείριση των ΟΤΑ όλης της χώρας, αποδυναμώνοντας φαινόμενα «πελατειακών σχέσεων» των δήμων με την Κεντρική Διοίκηση, αφ' ετέρου παρέχει μια συνολική εικόνα για την πορεία ανάπτυξης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

3.5.8 Οι καινοτομίες του προγράμματος «Θησέας»

Επί της ουσίας το Πρόγραμμα μετασηματίζει ριζικά και αναδιοργανώνει το σύστημα χρηματοδότησης των δήμων, αφού εισάγει μια δέσμη καινοτόμων στοιχείων όπως:

1. Η χρηματοδότηση των απαραίτητων μελετών για την υλοποίηση αναπτυξιακών έργων.

Οι δήμοι έχουν πλέον τη δυνατότητα μέσω του προγράμματος «Θησέας» να υποβάλλουν προτάσεις που αφορούν μελέτες.

Με τον τρόπο αυτό, δίνεται λύση στην οικονομική αδυναμία, ιδιαίτερα των μικρών δήμων, να εκπονήσουν τις απαραίτητες μελέτες, προκειμένου να χρηματοδοτήσουν τις αναπτυξιακές τους πρωτοβουλίες.

Ετσι, προτεραιότητα έχει ήδη δοθεί σε μελέτες σχετικά με την ωρίμαση των έργων που έχουν προταθεί ή θα προταθούν για ένταξη στο Γ' ή στο Δ' ΚΠΣ, καθώς και σε έργα που ολοκληρώνουν λειτουργικά τις υποδομές που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΠΤΑ ή άλλα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στόχοι του συγκεκριμένου μέτρου είναι αφ' ενός να ολοκληρωθούν έργα που ήδη έχουν προβλεφθεί από τους δήμους, αφ' ετέρου να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος για την ομαλή προσαρμογή των δήμων στις νέες απαιτήσεις και υποχρεώσεις που θέτει το πρόγραμμα.

2. Η ενθάρρυνση και η στήριξη διαδημοτικών συνεργασιών αναπτυξιακού χαρακτήρα.

Η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου στις υπηρεσίες, αλλά και σε όλες τις δραστηριότητες των δήμων, σε συνδυασμό με την ορθολογική αξιοποίηση των χρηματοδοτήσεών τους, αποτελεί βασική παράμετρο του προγράμματος «Θησέας». Στο πλαίσιο αυτό, η χρηματοδότηση διαδημοτικών συνεργασιών και συμπράξεων αναπτυξιακού χαρακτήρα εξασφαλίζει σε πρώτο επίπεδο υψηλού επιπέδου υπηρεσίες προς το δημόσιο και την κοινωνία, ενώ παράλληλα διασφαλίζει την ορθολογική αξιοποίηση των χρηματοδοτήσεών τους.

Σε δεύτερο επίπεδο, μετεξελίσσει την «ατομική» προσπάθεια του εκάστοτε δήμου σε «συλλογική», ενώ παράλληλα εγγυάται τη συλλογική ευθύνη και επιτυχία.

3. Η ενίσχυση συμπράξεων μεταξύ ΟΤΑ και ιδιωτικού τομέα με τη χρηματοδότηση των απαιτούμενων προσυμβατικών διαδικασιών.

Η ενθάρρυνση και η υποστήριξη των ΟΤΑ να προχωρήσουν σε συμπράξεις με τον ιδιωτικό τομέα, μέσω της χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα όλων εκείνων των προκαταρκτικών ενεργειών που απαιτούνται προκειμένου να διασφαλιστεί η επιτυχία μιας τέτοιου είδους συνεργασίας, δίνει την ευκαιρία στην Τοπική Αυτοδιοίκηση να αξιοποιήσει τις δυνατότητές της και παράλληλα να θέσει τις βάσεις για ένα σωστό προγραμματισμό στη διαχείριση των πόρων της, εξασφαλίζοντας πολλαπλασιαστικά οφέλη για την τοπική κοινωνία.

4. Η προώθηση της ανάπτυξης των δήμων σε αυτόνομους οργανισμούς.

Το πρόγραμμα «Θησέας», καλύπτοντας την ίδια συμμετοχή των δήμων σε περιορισμένης εμβέλειας κοινοτικά προγράμματα και πρωτοβουλίες, προσφέρει πλέον τη δυνατότητα στους δήμους να ανακαλύπτουν συνεχώς νέες πηγές χρηματοδότησης, αλλά και νέους τρόπους βελτίωσης του επιπέδου των υπηρεσιών τους.

Όπως φαίνεται, λοιπόν, η κυβέρνηση προσπαθεί να ανταποκριθεί στις προσδοκίες της ελληνικής κοινωνίας και το πρόγραμμα «Θησέας» εντάσσεται ισάξια στα πρώτα δείγματα γραφής της.

Η, για πρώτη φορά στην ιστορία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, συμμετοχή πόρων της Κεντρικής Διοίκησης στο Πρόγραμμα, καθώς και η υποχρεωτική καταγραφή των πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεων των ΟΤΑ από εθνικούς πόρους κάνουν την αρχή για τη δημιουργία μιας δυναμικής και ισχυρής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως όλοι οι δημότες της χώρας επιθυμούν να είναι.

Συμπεράσματα

Η διοικητική διαίρεση των δύο χωρών διαμορφώκε στην σημερινή της μορφή έπειτα από πολλούς αιώνες καθώς και πολλές μετατροπές στο εσωτερικό των δύο χωρών με κατακτήσεις των νέων εδαφών, στην περίπτωση των Κάτω Χώρων εδάφη παρμένα από την θάλασσα, όπως επίσης και εδάφη που χάθηκαν ή προσχώρησαν σε γειτονικές χώρες.

Όπως έχει διαμορφωθεί, η διοικητική διαίρεση και των δύο χωρών χωρίζεται σε δύο βαθμίδες αυτοδιοίκησης, την αυτοδιοίκηση Α' βαθμού και την αυτοδιοίκηση Β' βαθμού.

Στην χώρα της Ολλανδίας, η αυτοδιοίκηση Α' βαθμού αφορά τους δήμους κάθε επαρχιών, οι οποίοι δήμοι ανέρχονται σε 443 το 2007.

Σχετικά με την αυτοδιοίκηση Β' βαθμού, υπάρχουν 12 επαρχίες οι οποίες διευθύνονται τυπικά από τον Επίτροπο της Βασίλισσας.

Αντίστοιχα, στην χώρα της Ελλάδας, στην βαθμίδα Α' βαθμού υπάρχουν οι δήμοι που ανέρχονται σε 900 έπειτα από την εφαρμογή του Σχεδίου Καποδίστρια για συνένωση ή συγχώνευση κοινοτήτων για την δημιουργία των δήμων.

Η αυτοδιοίκηση Β' βαθμού στην Ελλάδα αφορά 51 Νομούς καθώς υπάρχει και μία αυτόνομη περιοχή, το Άγιο Όρος, μία μοναστική πολιτεία υπό την Ελληνική κυριαρχία, στην περιφέρεια της Μακεδονίας.

Ωστόσο, μπορεί και οι δύο χώρες να έχουν δύο βαθμίδες αυτοδιοίκησης αλλά υπάρχει διαφορά στην κατανομή των αρμοδιοτήτων από την κεντρική διοίκηση στα κατώτερα επίπεδα διοίκησης λαμβάνοντας υπόψη την διαφορετική διάρθρωση των εσόδων και δαπανών των δύο χωρών.

Παρατηρείται λοιπόν, μία απόκλιση σχετικά με τον βαθμό αποκέντρωσης, δηλαδή την εκχώρηση αρμοδιοτήτων στα κατώτερα επίπεδα διοίκησης, των δύο χωρών.

Χαρακτηριστικό είναι ότι η χώρα της Ελλάδας έχει τον μικρότερο βαθμό αποκέντρωσης, κατακτώντας το ποσοστό των 12,61% των εσόδων της κεντρικής διοίκησης και το ποσοστό των μόλις 6,66% των δαπανών της κεντρικής διοίκησης έναντι των ποσοστών 33.75% και 33.87% αντίστοιχα που καταλαμβάνει η χώρα της Ολλανδίας.

Όσον αφορά την χρηματοδότηση των τοπικών αυτοδιοικήσεων των δύο χωρών έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον να αναφερθούν τα παρακάτω.

Αρχικά, στην χώρα της Ολλανδίας το εισόδημα των δήμων είναι κάπως περιορισμένο καθώς υπάρχει καθαρή εξάρτηση από την κεντρική κυβέρνηση μέσω της οικονομικής ενίσχυσης που παρέχεται φτάνοντας το 90% του συνολικού εισοδήματος.

Στην Ελλάδα, το 90% των συνολικών εσόδων των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων προέρχεται από φόρους, τέλη, κρατικές επιχορηγήσεις, δάνεια.

Ωστόσο, κύρια πηγή χρηματοδότησης είναι οι κρατικές επιχορηγήσεις, γεγονός που υποδηλώνει την σχέση εξάρτησης με την κεντρική διοίκηση και στην χώρα της Ελλάδας.

Πιο συγκεκριμένα, οι κρατικές επιχορηγήσεις στην Ολλανδία, διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, στις συγκεκριμένες και τις γενικές επιχορηγήσεις, και ανάλογα με την κατηγορία των επιχορηγήσεων υποδηλώνεται και ο βαθμός εξάρτησης των τοπικών αυτοδιοικήσεων με την κεντρική διοίκηση.

Παρόμοια και στην Ελλάδα, η κύρια διάκριση των επιχορηγήσεων είναι μεταξύ γενικών και ειδικών, με κύριο σκοπό να αυξηθούν οι δαπάνες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το ζήτημα που τίθεται σχετικά με την κατανομή των επιχορηγήσεων αυτών, διότι πρέπει να ληφθούν κάποιοι παράγοντες – κριτήρια υπόψη, ώστε το ποσό των επιχορηγήσεων να είναι ανάλογο των οικονομικών αναγκών των τοπικών αυτοδιοικήσεων των δύο χωρών.

Επίσης, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί παράγοντες που ίσως να επηρεάζουν τις ανάγκες των δύο χωρών.

Τέλος, η ανάγκη για την επαναξιολόγηση του δημοτικού κεφαλαίου και την εξισωμένη κατανομή των δαπανών των δύο χωρών οδήγησε στην εύρεση νέων μεθόδων χρηματοδότησης των τοπικών αυτοδιοικήσεων.

Για τον λόγο αυτό, στην Ολλανδία αναπτύχθηκε η μέθοδος της ανάλυσης των διαφορών των αναγκών των εκάστοτε δήμων ενώ αντίστοιχα στην Ελλάδα τέθηκε σε εφαρμογή το πρόγραμμα «Θησέας», ένα σύστημα χρηματοδότησης και κατανομής πόρων για αναπτυξιακά έργα.

Βιβλιογραφία

Ελληνική

ΤΑΤΣΟΣ, Ν., Δημοσιονομική Αποκέντρωση: Θεωρία και Πράξη, Αθήνα, 2004
ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ « ΚΟΣΜΟΣ », Τόμος 28, Ελλάδα
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - ΕΝΩΣΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ, Αθήνα, E-Mail: pressoffice@ena.gr
ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ « ΚΟΣΜΟΣ », Τόμος 20, Ολλανδία, σελ:225-234

Ιστοσελίδες

- Απογραφή πληθυσμού 2001: Μόνιμος πληθυσμός. Νομοί, δήμοι, κοινότητες, δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα και οικισμοί, Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος
- <http://www.wikipedia.gr>
- <http://www.ypes.gr>
- <http://magrathea.eetaa.gr/thiseas/>
- <http://www.statistics.gr>

Ξενόγλωσση

Ιστοσελίδες

- http://en.wikipedia.org/wiki/Administrative_divisions_of_the_Netherlands
- <http://www.britannica.com/nations/Greece>
- <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/nl.html>
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Netherlands>
- <http://www.statoids.com/unl.html>
- <http://www3.provincies.nl/english/>
- <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/gr.html>
- <http://www.statoids.com/ugr.html>
- <http://www.eurostat.eu>

- <http://www.min.fin.nl/en>
- <http://www.minbzk.nl>